

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Atzinums Nr.13

par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu kūdras ieguvei (kūdras ieguves lauku paplašināšanai) kūdras atradnē “Nīcgales purvs” Daugavpils novada Nīcgales pagastā

Derīgs līdz 2020.gada 15.jūnijam

Paredzētās darbības ierosinātājs:

SIA “*Laflora*”, reģistrācijas Nr.40003258598, adrese: “*Kaigu kūdras purvs*”, Līvberzes pagasts, Jelgavas novads, LV–3014, tālr. 29143115 (turpmāk Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “*Profundum*”, reģistrācijas Nr. 41503032808, adrese: Domes iela 3, Līvāni, Līvānu novads (turpmāk Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk Birojs):

- 2017.gada 20.februārī iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums par kūdras ieguvi (kūdras ieguves lauku paplašināšanu) kūdras atradnē “*Nīcgales purvs*” Daugavpils novada Nīcgales pagastā.
- 2017.gada 1.jūnijā iesniegta ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma par kūdras ieguvi (kūdras ieguves lauku paplašināšanu) kūdras atradnē “*Nīcgales purvs*” Daugavpils novada Nīcgales pagastā aktuālā redakcija.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20.panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Derīgo izrakteņu – kūdras ieguve (kūdras ieguves lauku paplašināšana) (turpmāk Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Daugavpils novada Nīcgales pagasts, nekustamā īpašuma “*Nīcgales purvs*” zemes gabals ar kadastra apzīmējumu 4476 001 0006, nekustamā īpašuma “*Valsts mežs*” (kadastra numurs 4476 001 0003) zemes vienības (kadastra numurs 4476 001 0003) daļas ar kadastra apzīmējumiem 4476 001 0003 8001 un 4476 001 0003 8002 (turpmāk Darbības vieta), derīgo izrakteņu atradne “*Nīcgales purvs (kūdras fonda Nr.3681)*” (turpmāk arī Atradne).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību, ietekmes uz vidi novērtējumu un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. Paredzētā darbība ietver derīgo izrakteņu - kūdras ieguvi. Pašlaik ekspluatācijā esošā kūdras atradnes daļa aptver 205,6 ha lielu platību, savukārt Paredzētās darbības teritorija, kas saistās ar kūdras lauku paplašināšanu, ir 149,03 ha. Atradne atrodas Daugavpils novada Nīcgales pagastā.
- 3.1.2. Paredzētās darbības vietā izdalīti četri kūdras ieguves lauku bloki - nekustamā īpašuma "*Nīcgales purvs*" daļa 17,30 ha platībā (kūdras ieguves lauka bloki III un IV) un nekustamā īpašuma "*Valsts mežs*" daļa 131,73 ha platībā (kūdras ieguves lauka bloki I un II).
- 3.1.3. Atradnes ekspluatācija uzsākta pagājušā gadsimta 70.gadu otrajā pusē, kad tika izstrādāts tehniskais projekts Atradnes I kārtas būvniecībai un projekta realizācijas gaitā ierīkota pašreiz ekspluatācijā esošā kūdras ieguves teritorija. 1983.gadā Valsts meliorācijas projektēšanas institūts veica Atradnes II kārtas projektēšanas darbus.
- 3.1.4. Paredzētās darbības norises vietas, kā arī robežojošo nekustamo īpašumu tiesiskais valdītājs ir A/S Latvijas Valsts meži (turpmāk – LVM). Ierosinātāja atbilstoši 2006.gada 14.februārī noslēgtajam zemes nomas līgumam (reģistrācijas Nr.5.7.-1.1/15001/06/6) ar LVM ir platības nomnieks. Zemes iznomāšanas mērķis – derīgo izrakteņu (kūdras) ieguve (zemes nomas līgums un tā grozījumi Ziņojuma 1.pielikumā).
- 3.1.5. Kūdras ieguvei Atradnē pašlaik, kā arī perspektīvā, plānots izmantot divus kūdras ieguves paņēmienus – grieztās kūdras un frēzkūdras ieguves metodes. Iegūto kūdras paredzēts transportēt uz Ierosinātājai piederošo kūdras pārstrādes rūpnīcu Jelgavas novada Līvberzes pagastā.
- 3.1.6. Kūdras resursu ieguves periods tiek prognozēts ~ 38 - 45 gadi. Plānots, ka Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā kūdras ieguve I un III bloku teritorijā tiktu uzsākta 2019.gadā, savukārt kūdras ieguve paplašināmās platības II un IV bloku teritorijā tiktu uzsākta 2020.gadā, savukārt sākot no 2027.gada tiek prognozēts iegūstamās kūdras apjoma samazinājums, līdz ar to Ziņojumā novērtēts, ka laika posmā no 2020.gada līdz 2027.gadam tiktu sasniegts summārais maksimums no kūdras ražošanā iesaistīto platību un resursa izstrādes kopapjoma gan Atradnē ekspluatācijā esošajā teritorijā, gan paplašināmajā teritorijā.
- 3.1.7. Kopumā, pielietojot plānotos ieguves paņēmienus, ieguves vietas ekspluatācijas laikā ir paredzēts iegūt 4429,29 tūkst./m³ kūdras - 2116,74 tūkst./m³ grieztās kūdras un 2312,55 tūkst./m³ frēzkūdras, kas attiecīgi veido 48% un 52% no plānotā kūdras ieguves apjoma.
- 3.1.8. Kūdras ieguves periods frēzkūdrai tiek prognozēts no ~ 18.maija līdz 31.augustam, bet grieztajai kūdrai no 1.maija līdz 1.oktobrim. Darbinieku darba laiks norādīts no 7:00 - 19:00, 12h dienā, izņemot brīvdienas. Iegūtās kūdras transportēšanu paredzēts veikt darba dienās no plkst. 7:00 līdz 23:00.
- 3.1.9. 2015.gada 17.novembrī Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālā vides pārvalde Ierosinātājai izsniegusi B kategorijas piesārņojošās darbības atļauju Nr.JE15IB0037 (turpmāk Atļauja), kas ir saistīta ar kūdras substrātu ražošanu Ierosinātājai piederošā kūdras substrātu ražotnē – "*Kaigu purvs*", Līvberzes pagastā, Jelgavas novadā. Saskaņā ar Ziņojumu īstenojot Paredzēto darbību nav nepieciešams veikt grozījumus Atļaujā, jo kopējais saražotā substrāta apjoms nepārsniegs Atļaujā noteikto

maksimālo iegūstamo substrāta daudzumu – līdz 500 000 t gadā un noteikto kūdras uzglabāšanas apjomu 7000 m³. Pašreizējais kūdras substrāta ražošanas apjoms ir 385 000 m³ gadā (~ 154 000 t).

3.1.10. Novērtējuma likuma 1.pielikuma 25.punkts noteic, ka ietekmes uz vidi novērtējums ir nepieciešams darbībām, kas paredz kūdras ieguvu 150 ha vai lielākā platībā, bet 3.²pants ietver nosacījumus, ka sākotnējais izvērtējums nepieciešams vairākām līdzīgām paredzētajām darbībām, kuras ietekmē vienu un to pašu teritoriju un kuru izmaiņu rezultātā summāri tiks sasniegtas šā likuma 1. un 2.pielikumā minētās robežvērtības, un vērtējot plānoto un pēdējo piecu gadu laikā veikto izmaiņu summu vai plānoto un kopš iepriekšējā sākotnējā izvērtējuma pabeigšanas veikto izmaiņu summu. Pamatojoties uz sākotnējā izvērtējuma rezultātiem un ņemot vērā Novērtējuma likuma 4.panta (1)daļas 4)punkta un 4.panta (1) daļas 5) c) apakšpunkta prasības, esošo un plānoto darbību kopējās platības un ietekmes, kā arī to, ka līdzšinējais vides stāvoklis un pastāvošās ietekmes šajā teritorijā vēl nav bijušas detalizēti vērtētas, Paredzētajai darbībai ar Biroja 2015.gada 21.janvāra lēmumu Nr.10 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” tika piemērots ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – IVN). Biroja lēmums tika izdots SIA “*Laflora*” (reģistrācijas Nr.40003258598, adrese: “*Kaigu kūdras purvs*”, Līvberzes pagasts, Jelgavas novads, LV–3014). Ierosinātāja 2015.gada 7.septembrī Birojam nosūtīja pilnvaru, ar kuru tā pilnvaroja Izstrādātāju veikt visas nepieciešamās darbības un saņemt visu dokumentāciju, kas saistītas ar IVN procedūru. 2015.gada 2.jūnijā Birojs izdeva programmu Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam. 2017.gada 20.februārī Birojā tika iesniegts Izstrādātājas sagatavotais Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums, savukārt 2017.gada 1.jūnijā iesniegta Ziņojuma aktuālā redakcija.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Atradnes lielākā daļa, t.sk. Paredzētās darbības norises vieta, atrodas Daugavpils novada Nīcgales pagastā, bet kūdras iegulas ziemeļaustrumu daļa iestiepjas Vārkavas novada Rožupes pagastā.
- 3.2.2. Īsumā Atradni un līdzšinējo situāciju saistībā ar kūdras ieguvu raksturo šādi apstākļi:
 - 3.2.2.1. Paredzētās darbības vieta tieši robežojas ar ekspluatācijā esošo kūdras atradnes daļu, kura aizņem 205,6 ha lielu platību.
 - 3.2.2.2. Paredzētās darbības vieta, kurā tiek plānota derīgā izrakteņa - kūdras ieguves lauku paplašināšana, atrodas vēsturiski plānotās II kārtas Nīcgales purva kūdras atradnes izstrādājamās teritorijas ietvaros, un tā ir daļa no Atradnes teritorijas.
 - 3.2.2.3. Kūdras lauku paplašināmā teritorija ietilpst nekustamā īpašumā “*Nīcgales purvs*” (zemes kadastra Nr. 44760010006) 17,30 ha platībā (kūdras ieguves lauka bloki III un IV), kas ir ekspluatācijā esošās Atradnes daļas vēsturiski izveidotā ugunsdrošības josla un nekustamā īpašumā “*Valsts mežs*” (zemes kadastra Nr. 4476 001 003) 131,73 ha platībā, kurā ietilpst zemes vienību daļas ar kadastra apzīmējumiem 4476 001 0003 8001 un 4476 001 0003 8002 (kūdras ieguves lauka bloki I un II).
 - 3.2.2.4. Ziņojumā norādīts, ka kopējā Atradnes platība saskaņā ar Latvijas kūdras fonda informāciju ir 962 ha, ietverot rūpnieciski izmantojamo platību 310 ha platībā. Ziņojumā norādīts, Paredzētās darbības teritorija, kas saistās ar kūdras lauku paplašināšanu, aptver 149,03 ha lielu platību, savukārt faktiski ekspluatējamo kūdras ieguves lauku platība, kuros pēc nosusināšanas

sistēmu, ūdensņemšanas vietu un tehnoloģisko pievedceļu izbūves plānots veikt kūdras ieguvei, ir ~ 119,02 ha.

- 3.2.2.5. Saskaņā ar Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012. – 2023.gadam (turpmāk Teritorijas plānojums) grafiskās daļas kartē “*Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana*” norādīto Darbības vieta atrodas funkcionālajā zonā *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R2)*, kas ir noteikta, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru. Funkcionālās zonas *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R2)* galvenā izmantošana ietver Paredzēto darbības nodrošinājumu - derīgu izrakteņu ieguvei.
 - 3.2.2.6. Kūdras ieguvei Atradnē pašlaik, kā arī perspektīvā plānots izmantot divus kūdras ieguves paņēmienus – grieztās kūdras ieguvei un frēzkūdras ieguvei.
- 3.2.3. No dabas apstākļu un atrašanās vietas Darbības vietu raksturo šādi apstākļi:
- 3.2.3.1. Paredzētās darbības vietas tuvākajā apkārtnē atrodas jau ekspluatācijā esošā kūdras ieguves teritorija, kurā notiek aktīva kūdras ieguve, kā arī mežu ieskaudas teritorijas. Tuvākās lauksaimniecībā izmantojamās zemes atrodas ~300 m attālumā no Paredzētās darbības vietas ziemeļaustrumu virzienā.
 - 3.2.3.2. Paredzētās darbības tiešā tuvumā neatrodas sabiedriskās ēkas vai dzīvojamās mājas. Tuvākā apdzīvotā viensēta “*Liepas*” atrodas Daugavpils novadā, Rožkalnu pagastā ~ 615 m attālumā no plānotajiem kūdras ieguves laukiem. Tuvākās sabiedriskās ēkas - pagasta pārvaldes ēka, Nīcgales pamatskola, pirmsskolas izglītības iestāde “*Sprīdītis*”, tautas nams, tautas bibliotēka, feldšeru punkts un Nīcgales Romas Katoļu draudzes baznīca, atrodas Nīcgales ciema teritorijā. Tuvākās dzīvojamās mājas un to attālumi no Atradnes norādīti Ziņojuma 3.1.2.tabulā. Iegūtās kūdras transportēšanas maršruts virzās gar vairākām viensētām (atrodas to tiešā tuvumā).
 - 3.2.3.3. Galvenais valsts autoceļš *A6 Rīga – Daugavpils – Krāslava - Baltkrievijas robeža (Pāternieki)* (turpmāk autoceļš A6) atrodas ~ 3 km attālumā no Darbības vietas rietumu virzienā, savukārt dienvidrietumu virzienā ~ 2,7 km attālumā no Atradnes teritorijas atrodas dzelzceļa līnija *Krustpils – Daugavpils*.
 - 3.2.3.4. Atbilstoši sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta vērtējumam Paredzētās darbības teritorijā konstatētas ES nozīmes dabas vērtības, kuras veido lielākā vai mazākā pakāpē degradētu (ietekmētu) sūnu purva biotopu komplekss. Kopumā Paredzētās darbības teritoriju veido īpaši aizsargājami biotopi *7110* Neskartie augstie purvi* 103,63 ha lielā platībā un *7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās* 45,94 ha platībā, savukārt kūdras lauku paplašināšanas tiešās ietekmes zonā starp potenciālajiem kūdras ieguves blokiem Nr.1 un Nr.2. konstatēts ES nozīmes aizsargājamais biotops *91D0* Purvaini meži*. Eksperts norādījis, ka biotops *7110* Neskartie augstie purvi* uzskatāms par maz ietekmētu purva platību, kurā sfagnu segas pārklājums ir lielāks par 50 %, bet sīkkrūmu - mazāks par 50 %, savukārt ugunsdrošības joslas, kurās sastopama atklāta kūdra, lielāka viršu, kasandru un brūkleņu sastopamība, uzskatāmas par vairāk degradētām platībām. Paredzētās darbības teritorijai raksturīgs nevienmērīgs apaugums ar priedi - blīvāks apaugums dabiski izveidojas tuvāk purva ārmalai un atsevišķu saliņu veidā purva masīvā, eksperts skaidro, ka to veicina esošo meliorācijas grāvju ietekme. Kopumā

Paredzētās darbības teritoriju veido sūnu purviem tipisks augājs un nelielu, lēzenu ciņu mikroreljefs. Atbilstoši eksperta vērtējumam apsekotajās Nīcgales purva teritorijās nav konstatētas īpaši aizsargājamas augu sugas.

3.2.3.5. Savu vērtējumu par Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā esošajām ornitoloģiskajām vērtībām sniedzis sertificēts ornitoloģijas jomas eksperts (turpmāk ornitoloģijas eksperts). Saskaņā ar ornitoloģijas eksperta atzinumu apsekojuma gaitā konstatētas 4 Ministru kabineta 2000.gada 14.novembra noteikumos Nr.396 “*Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu*” un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību 1.pielikumā iekļautās sugas – dzērve *Gus grus*, rubenis *Tetrao tetrrix*, vakarlēpis *Caprimulgus europaeus* un melnā dzilna *Dryocopus martius*. Nīcgales purvā vai tā tiešā tuvumā nav konstatētas augstajiem purviem tipiskās īpaši aizsargājamās putnu sugas. Saskaņā ar ornitoloģijas eksperta vērtējumu Darbības vietai raksturīgo apstākļu dēļ, tajā skaitā priedes augstā projektīvā seguma, purva atklātās ainavas iztrūkuma un apkārtnē esošās intensīvās kūdras ieguves dēļ, šo sugu klātbūtne nav sagaidāma.

3.2.3.6. Paredzētās darbības vietas tuvumā neatrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, tostarp *Natura 2000* teritorija. Darbības vietai tuvākā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorija (*Natura 2000*) ir aizsargājamo ainavu apvidus “*Nīcgaļu meži*” (kods LV0601000), kas atrodas 2,6 km uz dienvidiem no plānotās darbības vietas. Savukārt tuvākā purvu aizsardzībai izveidotā īpaši aizsargājamā dabas teritorija ir dabas liegums “*Ašenieku purvs*”, kas atrodas apmēram 8 km uz ziemeļaustrumiem. Atbilstoši datu bāzē “*Ozols*” pieejamajai informācijai vairāk kā 1,4 km attālumā no Paredzētās darbības vietas ziemeļu/ziemeļrietumu virzienā - Gerlaka purvā, atrodas mikroliegums, kas izveidots biotopa “*Dedzis mežs*” aizsardzībai, bet nedaudz vairāk kā 2 km attālumā atrodas mikroliegums, kas izveidots lapu koku meža biotopa aizsardzībai.

3.2.4. Saistībā ar Darbības vietas ģeoloģisko un hidroģeoloģisko situāciju norādāms sekojošais:

3.2.4.1. Nīcgales purvs atrodas Austrumlatvijas zemienes dienvidaustrumos, Jersikas līdzenuma dienvidu daļā. Zemkvartāra virsma šajā teritorijā atrodas no 75-70 m vjl. līdz pat 65 m vjl. un tai ir raksturīgs neliels slīpums rietumu (Daugavas ielejas virzienā) un dienvidu virzienā. Purva virsa ir salīdzinoši līdzena, tās absolūtais augstums mainās robežās no 99 līdz 104 m vjl. (2-5 m relatīvā augstuma starpība). Paplašināšanai paredzētajās teritorijās nav redzamas izteiktas purva kupolu un lāmu sistēmas.

3.2.4.2. Pirmskvartāra iežu virsmā sastopami augšdevona Franā stāva Gaujas svītas terīgēnie ieži, pārsvarā smilšakmeņi (D3g). Gaujas svītas pazemes ūdens horizonta atslogošanās iespējamie virzieni ir Daugavas ieleja un Kalupes subglaciālā iegultne, kas izvietojusies ielejveida pazeminājumā pirmskvartāra iežos. Tos pārsedz 25-30 m bieža kvartārnogulumu sega, kuru galvenokārt veido pēdējā apledojuuma (Vislas, Latvijas) morēnas mālsmilts vai smilšmāls ar oļiem un laukakmeņiem (gQ3ltv). To plašā teritorijā pārsedz ledājukušas ūdeņu plūsmu sanestās smiltis (fQ3ltv) un Nīcgales pieledāja baseinā izgulsnējušies māli (lgQ3ltv). Izmaiņas reljefā ir notikušas arī pēcledus laikmetā jeb holocēnā, kad bijušajās ieplakās augiem atmirstot, veidojās purvi un uzkrājās kūdra, kas mūsdienās dziļākajās vietās sasniedz pat 5 m biezu slāni.

- 3.2.4.3. Teritorija ietilpst Baltijas artēziskā baseina austrumu daļā, kur teritorijas hidroģeoloģisko griezumumu veido ūdeni saturošu un vāji caurlaidīgu slāņkopu mija. Saskaņā ar Ziņojumu gruntsūdens līmenis Paredzētās darbības teritorijās visos paplašināšanai paredzētajos kūdras lauku blokos pārsvarā ir augsts, tieši atkarīgs no nokrišņu daudzuma, un mainās robežās no 0,2 m līdz 0,6 m, kopumā tā plūsma ir vērsta no ziemeļaustrumiem uz dienvidrietumiem Daugavas virzienā. Izpētes teritorijā tiek izdalīti divi galvenie gruntsūdeņu horizonti: ūdens horizonts, kas saistīts ar purvu nogulumiem (kūdrū) bQ4 un gruntsūdeņi, kas saistīti ar glaciolimniskajiem māliem (lgQ3ltv) un morēnas smilšmālu (gQ3ltv).
- 3.2.5. Paredzētās darbības vietā un tai piegulošajās zemes platībās sastopamas - velēnu podzolaugsnes, glejaugsnes, podzolētās glejaugsnes un kūdras augsnes.
- 3.2.6. Atradnes teritorija atrodas Daugavas labajā pusē un ietilpst Daugavas lielbaseina teritorijā, galvenokārt Daugavas labā krasta pietekas valsts nozīmes ūdensnotekas *Joņupe* (ŪSIK 4338:01) sateces baseinā. Nīcgales purvam nav dabīgu noteku - visas purvam tuvumā esošās ūdensteces ir regulētas valsts nozīmes ūdensnotekas. Daļa ūdensnoteku posmu nav koptas, laika gaitā piesērējušas un aizaugušas ar krūmiem. Gan purva, gan apkārtējo zemju nosusināšanai Nīcgales purvā un tā apkārtnē vēsturiski izveidota sazarota meliorācijas sistēma, kas ūdeņus no Nīcgales purva dienvidu, dienvidrietumu virzienā novada uz *Joņupi*, bet rietumu virzienā uz *Kozupi*, abas ūdensnotekas tālāk ieplūst Daugavā, savukārt ziemeļu un austrumu virzienā grāvji uztver un novada ūdeni uz *Dubnas* kreisā krasta pieteku *Kucupi*. Purva ziemeļu pusē esošais novadgrāvis (nav saistīts ar izstrādes teritoriju) ieplūst tuvākajā ūdenstilpē – *Gerlaka ezerā*, kas atrodas ~1,4 km attālumā aiz *Serguntas* autoceļa.
- 3.2.7. Atbilstoši Ziņojumam teritorijas ģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā līdzenais reljefs un mālainie, vāji caurlaidīgie nogulumi, kā arī pietiekoši biežais kvartāra nogulumu slānis (~30 m) nosaka to, ka Paredzētās darbības kontekstā teritorijā nav paaugstināta riska nogabalu, kā arī nav sagaidāmas būtiskas izmaiņas mūsdienu ģeoloģisko procesu norisē. Ziņojumā vērsta uzmanība, ka Paredzētās darbības teritorijas inženierģeoloģiskie apstākļi ir raksturīgi ar zemu grunts nestspēju un noturību.
- 3.2.8. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju Nīcgales purva teritorija kopumā, ieskaitot arī jau darbībā esošos kūdras laukus, veido nosacīti slēgtu telpu, kuru no visām pusēm ietver meži. Tā kā Paredzētās darbības paplašināšanai plānotās teritorijas mežu joslas dēļ nav saskatāmas ne no apdzīvotām vietām, kas galvenokārt atrodas dienvidos un austrumos, ne arī no ceļiem, turklāt plānotā ieguves teritorija robežojas ar atklāto esošo kūdras lauku ainavu, tad tās ietekme uz ainavu realizējot plānoto darbību, sagaidāma minimāla. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam Darbības vietas vai tai piegulošās teritorijas tiešā tuvumā neatrodas valsts aizsargājami kultūras pieminekļi, tostarp rekreācijas un tūrisma objekti. Tuvākie vietējās nozīmes kultūras pieminekļi Nīcgales pagasta teritorijā – *Mālagala apmetne* – atrodas ~ 3,3 km, *Nīcgales lielais akmens* ~ 6,3 km un *Buivīšu pilskalns (vecie kapi)* ~ 5,4 km attālumā no Paredzētās darbības norises vietas.
- 3.2.9. Atradnes un tai piegulošajā teritorijā ir noteiktas Vides un dabas resursu aizsargjoslas, kā arī ekspluatācijas aizsargjoslas:
- 3.2.9.1. Atbilstoši Daugavpils teritorijas plānojumam, ap Nīcgales purvu ir izdalīta vides un dabas resursu aizsargjosla – aizsargjosla ap purviem. Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu aizsargjoslas ap purviem tiek noteiktas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu meža un purvu saskares (pārejas) zonā. Aizsargjoslu likuma 7.1 panta 2.daļas 2.punkts

nosaka, ka minimālais aizsargjoslu platums ap purviem, kuru platība ir lielāka par 100 ha, ir 50 metru josla meža augšanas apstākļu tipos uz sausām, nosusinātām, slapjām minerālaugsnēm un nosusinātām kūdras augsnēm un vismaz 100 metru josla meža augšanas apstākļu tipos uz slapjām kūdras augsnēm. Saskaņā ar 2012.gada 18.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 936 “*Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā*”, Ierosinātājās iznomātie kūdras ieguves lauki Nīcgales purvā no apkārtējām teritorijām ir norobežoti ar 50-100 m platu aizsargjoslu. Noteiktajā aizsargjoslā nav paredzēts veikt kūdras ieguvi.

3.2.9.2. Izpētes teritoriju norobežo meliorācijas grāvji. Meliorācijas būvju un ierīču aizsargjoslas noteiktas 10 m platumā uz abām pusēm no ūdensnoteku kroles. Citas aizsargjoslas Paredzētās darbības teritoriju neskar.

3.2.10. Darbības vieta nav noteikta kā piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

3.3.1. Saskaņā ar 2014.gada 12.septembra VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk LVĢMC) derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas lēmumu (protokola Nr.61) kopējais akceptētais derīgo izrakteņu krājumu apjoms Paredzētās darbības norises vietā ir 5405,663 tūkst./m³ jeb 519, 562 tūkst. t (W=40%) A kategorijas kūdras krājumu (tajā skaitā 314, 559 tūkst. t mazsadalījusies kūdra un 205, 003 tūkst. t vidēji un labi sadalījusies kūdra), bet kūdras ekspluatācijas krājumi, no kuriem izslēgti neizmantojamie krājumi zem ierīkotajām meliorācijas sistēmām un tehnoloģiskajiem pievedceļiem Paredzētajā darbības teritorijā, ir ~ 4350,78 tūkst./m³ apmērā jeb 417, 000 tūkst./t (W=40%). Kā izriet no Ziņojumā veiktajiem aprēķiniem, tālāka kūdras ieguves teritorijas ekspluatācija līdz pilnīgai kūdras resursa izstrādei varētu ilgt līdz pat 45 gadiem.

3.3.2. Galvenie kūdras kvalitātes vidējie rādītāji Paredzētās darbības teritorijā mazsadalījušās kūdras slānim, kas sastāv no spilvju-sfagnu un kompleksās kūdras veidiem, norādīti sekojoši: vidējais biežums ir 2,15 m, sadalīšanās pakāpe - vidēji 14%, relatīvais mitrums - 93,8%, pelnainība – 3,1%. Savukārt vidēji un labi sadalījušās kūdras slāņa, kas sastāv no niedru - sfagnu kūdras, vidējais biežums ir 1,47 m, sadalīšanās pakāpe vidēji 34%, relatīvais mitrums - 94,5%, pelnainība – 3,1%. Celmainība kūdras atradnē - no 0,1 līdz 1,4%. Kopējais kūdras vidējais biežums ir 3,62 m. Derīgā izrakteņa izmantošanas veids – lauksaimniecība, augsnes ielabošana un enerģētika.

3.3.3. Ziņojumā tiek apskatīti vairāki mūsdienās pielietotie kūdras ieguves tehnoloģiskie veidi - frēzēšanas, slāņparaugu, ekskavācijas un griešanas paņēmieni, tomēr kā Paredzētās darbības tehnoloģiskās alternatīvas tiek apskatītas un salīdzinātas divas - kūdras resursu ieguve izmantojot tikai frēzkūdras tehnoloģiju un kūdras resursu ieguve, kombinējot grieztās un frēzkūdras ieguves metodes. Vienlaikus Ziņojumā sniegta informācija, kā kūdras ieguvei Atradnē pašlaik, kā arī perspektīvā plānotajos ieguves laukos paredzēts izmantot kombinēto ieguves veidu.

3.3.4. Saskaņā ar Ziņojumu pirms Paredzētās darbības uzsākšanas plānots veikt kūdras ieguves lauku nosusināšanu, kas iekļauj novadgrāvju pa Paredzētās darbības teritorijas perimetru izveidošanu un detālā jeb kartu grāvju tīkla izveidošanu kūdras ieguves teritorijas iekšienē. Attālums starp kartu grāvjiem plānots 20m, kas atbilst nosusināšanas normu prasībām kūdras ieguves lauku ierīkošanā. Nosusināšanas tīkla ierīkošanai paredzēts izmantot ekskavatorus. Plānots, ka Nīcgales kūdras atradnes I

blokā un III blokā tiks izveidoti divi lauki ar 550 m garām kartām, kuri būs orientēti tāpat kā esošie lauki, savukārt II un IV blokā tie būs perpendikulāri blakus esošo lauku kartām.

- 3.3.5. Ziņojumā sniegta informācija, ka pēc kūdras ieguves lauku sagatavošanas tiek plānota grieztās kūdras ieguves uzsākšana. Paralēli grieztās kūdras ieguvei, starp tās ieguves tranšējām, tiek organizēta frēzkūdras ieguve ar pneimatisko paņēmieni. Plānots, ka viena kūdras ieguves slāņa nostrāde lauka ietvaros ilgs vidēji 10 gadus vai ilgāk, tā ir atkarīga no meteoroloģiskajiem apstākļiem ieguves vietas tuvumā.
- 3.3.6. Atradnē grieztās kūdras ieguves un atdalīšanas process no iegulas galvenokārt tiek balstīts uz grieztās kūdras ieguves metodi ar mehanizēto pašgājējmašīnu "Steba". Ziņojumā sniegta informācija par iegūtās grieztās kūdras žāvēšanas procesu, kas noris divos posmos:
 - 3.3.6.1. Pirmo posmu veido sākotnējais žūšanas process, kad izgriezto kūdras bloku žūšana notiek izraktajās lentās līdz kūdras bloki sasniedz tādu mehānisko stiprību, kad tos var manuāli bez sadrupšanas novietot žāvēšanas figūrā, kurā žūstošiem blokiem būtu vismazākais saskares laukums ar kartas virsmu un labvēlīgākie apstākļi saules un vēja iedarbībai.
 - 3.3.6.2. Otro posmu veido darbību kopums, kad no izgrieztajiem kūdras blokiem veido kūdras žāvēšanas figūras, kuras savukārt iedala pirmreizējās un otrreizējās žāvēšanas figūrās. Grieztās kūdras žāvēšanas operācijas pašlaik tiek veiktas, izmantojot cilvēku roku darbu. Grieztās kūdras novākšana uzsākama, ja kūdras bloki otrreizējās žāvēšanas figūrās sasnieguši lielu mehānisko izturību pie mitruma no 30 līdz 40 %.
- 3.3.7. Ziņojumā sniegta informācija, ka grieztās kūdras novākšanā plānots izmantot ekskavatoru, kurš aprīkots ar hidraulisku satvērējierīci. Darba komplektā kopā ar ekskavatoru plānots izmantot 3 kāpurķēžu pašgājējus-pašizkrāvējus vai 3 traktorpiekabju komplektus.
- 3.3.8. Lai nodrošinātu nepārtrauktu grieztās kūdras realizāciju, griezto kūdru paredzēts nogādāt kūdras ieguves lauku apgriešanās joslās vai glabāšanas kartās tieši pie autoceļiem. Attiecībā uz grieztās kūdras uzglabāšanu Ziņojumā sniegta informācija, ka bērtnes veido ar trijstūra šķērsriezumu un tās sānu garumu un platumu nosaka atkarībā no polietilēna plēves platumā, kuru izmanto bērtnes nosegšanai. Ugunsdrošības nolūkā bērtni veido ar apjomu ~ 1600 m³.
- 3.3.9. Attiecībā uz plānoto frēzkūdras ieguvi Ziņojumā norādīts, ka frēzkūdras ekspluatācijā esošajā Atradnē pašlaik iegūst, kā arī plāno iegūt, izmantojot pneimatisko bunkurmašīnu. Ziņojumā skaidrots, ka konkrētā izmantojamā tehnoloģiskā shēma salīdzinājumā ar mehānisko frēzkūdras savākšanas tehnoloģiju ir videi draudzīgāka, jo tiek izslēgta kūdras vālošanas operācija, kas salīdzinājumā ar mehānisko paņēmieni, samazina kūdras ieguves ciklu par vienu darbību.
- 3.3.10. Saskaņā ar Ziņojumu, lai saglabātu iegūtās frēzkūdras kvalitatīvos rādītājus, plānots veikt sistemātisku bērtnes temperatūras kontroli, kā arī augustā un septembrī bērtnes plānots hermētiski nosegt ar polietilēna plēvi, kas novērsīs nokrišņu un vēja radītos produkcijas zudumus.
- 3.3.11. Ūdens novadīšana no darbības zonas tiek paredzēta pašteces ceļā, izmantojot esošo novadgrāvju sistēmu, uz valsts nozīmes ūdensnoteku – *Joņupe*, kas atrodas dienvidrietumu virzienā no Atradnes. Paredzētā darbības teritorija ar *Joņupi* ir savienota ar ~ 4 km garu koplietošanas ūdensnoteku. Atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumu Nr.318 "Noteikumi par ūdens saimniecisko iecirkņu

klasifikatoru” 4.pielikumam Joņupes ūdens saimnieciskā iecirkņa kods ir 4338. *Joņupe* nav iekļauta Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumu Nr.118 “*Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti*” 2¹.pielikumā – to upju un upju posmu, kas noteikti par prioritārajiem zivju ūdeņiem, sarakstā. Ziņojumā novērtēts, ka speciāli pasākumi vai pārkārtojumi esošajās melioratīvajās sistēmās, kas varētu būt saistīti ar to pārbūvi, Paredzētās darbības kontekstā nav nepieciešami, kā arī jaunu novadgrāvju ierīkošana ārpus Paredzētās darbības teritorijas nav paredzēta. Purva ūdens novadīšanas principālā shēma attēlota Ziņojuma 3.8 nodaļā, 3.8.2. attēlā.

3.3.12. Kūdra ir labi degošs materiāls, tādēļ tās ieguves vietās īpaša uzmanībā jāpievērš ugunsdrošībai. Ugunsdrošības pasākumu nodrošināšanai Darbības vietā visas nepieciešamās ugunsdrošības prasības tiks ievērotas atbilstoši normatīvajiem aktiem. Uzsākot paredzētās darbības realizāciju, tiks veikta esošā rīcības plāna, kas nosaka darbību kompleksu ugunsgrēka gadījumā, aktualizācija, ietverot tajā rīcības shēmu, kas attiecinām uz papildus kūdras ražošanas procesos ietveramo darbības zonu. Paredzētās darbības gaitā plānots īstenot sekojošus ugunsdrošības pasākumus, tajā skaitā:

3.3.12.1.veidojot un sagatavojot kūdras ieguves laukus, pa to perimetru tiek rakti kontūrgrāvji, kas līdztekus kalpo arī kā potenciālās ūdens ņemšanas vietas ugunsgrēka gadījumā;

3.3.12.2.kontūrgrāvju atbērtni plānots veidot uz piegulošās teritorijas pusi, tādējādi nodrošinot no apauguma brīvu joslu ar robežojošās teritorijās esošajām mežaudzēm. Visā kūdras ieguves ekspluatācijas laika posmā izveidotā josla tiks uzturēta brīva no apauguma;

3.3.12.3.Paredzētās darbības teritorijā plānots ierīkot papildus 3 ūdens ņemšanas vietas, tādējādi kopējais ūdens ņemšanas vietu skaits summāri ekspluatācijā esošajā un Paredzētās darbības teritorijā būs 8 ūdenskrātuves;

3.3.12.4.līdztekus veicot darbību kūdras ieguves teritorijā, kūdras ieguves un transportēšanas procesos tiks izmantotas tādas tehnikas vienības, kuras ir aprīkotas ar dzirksteļu slāpētājiem un individuālajiem ugunsdzēsamajiem aparātiem;

3.3.12.5.ugunsdzēsības pasākumu nodrošināšanas ieviešana paredzēta līdztekus darbībai, kas saistās ar kūdras ieguves lauku ierīkošanu, tajā skaitā arī papildinot esošo aprīkojumu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kas nosaka nepieciešamā aprīkojama klāstu atbilstoši kūdras ieguves teritorijas platībai;

3.3.12.6.gabalkūdru un frēzkūdru plānots kraut atsevišķās grēdās. Saskaņā ar tehnoloģisko procesu reglamentu plānots organizēt regulāru temperatūras kontroli kūdras grēdās. Konstatējot kūdras sasilšanu un temperatūras bīstamu paaugstināšanos, paredzēts veikt pasākumus, kas novērsīs kūdras aizdegšanos un ugunsgrēka izcelšanos;

3.3.12.7.veidojot kūdras krautnes, tiks ievērots, lai to izmēri nepārsniegtu 100x50x20m un attālums starp divām grēdām nebūtu mazāks par 8 m, kā arī piebraukšana pie izveidotajām krautnēm būtu nodrošināta to garenvirzienā no abām pusēm;

3.3.12.8.smēķēšana kūdras ieguves teritorijā ir atļauta tikai un vienīgi speciāli ierīkotās vietās, kuras ir apzīmētas ar noteikta parauga informatīvām zīmēm.

- 3.3.13. Pirms kūdras ieguves uzsākšanas plānots veikt Paredzētās darbības vietas sagatavošanas darbus atbilstoši derīgo izrakteņu ieguves projektam. Tiek paredzēts, ka paplašināmajā teritorijā kūdras ieguves lauku ierīkošana tiks realizēta divos etapos:
- 3.3.13.1. pirmā etapa ietvaros plānota meliorācijas sistēmu un tehnoloģisko ceļu būvniecība izdalītajos kūdras ieguves blokos I un III.
 - 3.3.13.2. otrā etapa ietvaros tiek plānota meliorācijas sistēmu un tehnoloģisko ceļu būvniecība izdalītajos kūdras ieguves blokos II un IV.
 - 3.3.13.3. apauguma novākšanu, nosusināšanas grāvju ierīkošanu plānots veikt paralēli, vācot apaugumu vispirms no grāvju ierīkošanas vietām. Lauku sagatavošanas darbus plānots uzsākt no ekspluatējamo lauku malas, ievadot kartu grāvju tranšejas esošajos novadgrāvjos. Apauguma novākšana visā Paredzētās darbības teritorijā paredzēta, pielietojot roku darbu.
- 3.3.14. Attiecībā uz kūdras ieguves laika grafiku Ziņojumā norādīts, ka potenciāli paplašināmo Atradnes daļu plānots ekspluatēt posmsecīgi, sākotnēji uzsākot kūdras ieguvi Paredzētās darbības vietas ziemeļrietumu malā, apvienojot lauku blokus I un III, kā rezultātā izveidojot 2 kūdras ieguves laukus Nr.1 un Nr.2 ar kopējo ekspluatācijas platību ~ 81 ha. Tiek paredzēts, ka lauku sagatavošana ieguvei – meliorācijas sistēmu ierīkošana, virskārtas noņemšana, frēzēšana aizņemtu aptuveni trīs gadus no darbības atļaujas saņemšanas. Paralēli otrajā gadā pēc darbības atļaujas saņemšanas kūdras ieguvei plānots gatavot arī ziemeļaustrumu malā esošos blokus II un IV, kas veidotu ieguves laukus Nr.3 un Nr.4, ar kopējo ekspluatācijas platību ~ 38,02 ha. Šo lauku ekspluatācija tiktu uzsākta 1 gadu vēlāk nekā ieguves lauku Nr.1 un Nr.2 ekspluatācija.
- 3.3.15. Kopumā, pielietojot plānotos ieguves paņēmienus, ieguves vietas ekspluatācijas laikā ir paredzēts iegūt 2116,74 tūkst./m³ griezto kūdras un 2312,55 tūkst./m³ frēzkūdras, kas attiecīgi ir 48% grieztajai kūdrai un 52% frēzkūdrai no kopējiem ekspluatācijas krājumiem. Izejot no platībās esošā resursa apjoma, tiek prognozēts, ka lauku I un II ekspluatācijas ilgums būs ~ 45 gadi no ieguves uzsākšanas brīža. Savukārt lauku III un IV ekspluatācijas ilgums būs ~ 38 gadi no ieguves uzsākšanas brīža.
- 3.3.16. Kūdras ieguves cikls, izmantojot griešanas paņēmieni, ietver ieguves lauka profilēšanu, kūdras griešanu un žāvēšanu. Paplašināmās daļas lauka Nr.1 ietvaros, paredzēti 3 pilni cikli (ik pa 10 gadiem) grieztās kūdras ieguvei. Tālāk līdz lauka pilnīgai izstrādei tiktu iegūta tikai frēzkūdra. Savukārt frēzkūdras ieguves cikls ietver ieguves lauku frēzēšanu un rušināšanu, kūdras savākšanu un bērtņošanu. Paplašināmās daļas lauka Nr.2 ietvaros ir paredzēti 2 pilni cikli (ik pa 10 gadiem) grieztās kūdras ieguvei, un tālāk līdz lauka pilnīgai izstrādei paredzēta tikai frēzkūdras ieguve. Kūdras ieguves periods frēzkūdrai Ziņojumā tiek prognozēts aptuveni no 18.maija līdz 31.augustam, bet ieguves periods grieztajai kūdrai aptuveni no 1.maija līdz 1.oktobrim. Darbinieku darba laiks paredzēts no 7:00 - 19:00.
- 3.3.17. Kūdras izvešana no kūdras ieguves laukiem uz substrātu ražošanas cehu notiks ar kravas autotransportu, slēgta tipa kravas kastēs pa izveidotajiem tehnoloģiskajiem pievedceļiem. Kūdras transportēšanai plānots izmantot līdzšinējo transportēšanas maršrutu (skat. šī atzinuma 6.4.4.punktu). Paredzams, ka kūdras transportēšana tiks veikta visa gada laikā no plkst. 7:00 līdz 23:00.
- 3.3.18. Plānotās darbības nodrošināšanai tiek plānots izmantot jau ekspluatācijā esošos tehnoloģiskos pievedceļus no dzelzsbetona plāksnēm 2,01 km garumā, kā arī veikt papildus dzelzsbetona plātņu pievedceļu izveidi Darbības vietā 2,12 km garumā, lai

nodrošinātu produkcijas izvešanu ar autotransportu, un kuri pieslēgsies esošajiem pievedceļiem. Jaunu pievedceļu ceļu būvniecība ārpus iznomātās teritorijas nav plānots veikt.

- 3.3.19. Ēku un būvju būvniecība Paredzētās darbības nodrošināšanai paplašināmajā kūdras ieguves teritorijā nav paredzēta. Kūdras ieguves traktortehnika un kūdras ieguvei nepieciešamie mehānismi, kā arī vieglu konstrukciju pārvietojuma tipa dzīvojamie vagoniņi darbinieku sadzīves vajadzību nodrošināšanai kūdras ieguves teritorijā ir izvietoti ražošanas bāzes teritorijā, kas atrodas jau ekspluatācijā esošās teritorijā. Kūdras ieguves vietā strādājošo vajadzībām dzeramais ūdens tiek piegādāts fasētā veidā.
- 3.3.20. Saskaņā ar kūdras ieguves tehnoloģijām kūdras ieguves procesu nodrošināšanai nav nepieciešams izbūvēt inženierkomunikācijas, kas saistās ar objekta ūdensapgādi, kanalizācijas komunikācijām, elektroapgādi un telekomunikāciju infrastruktūru. Visu kūdras ražošanas procesu nodrošināšanai nepieciešamo degvielu plānots piegādāt ar speciāli aprīkotu autotransportu degvielas pārvadāšanai un uzpildei.
- 3.3.21. Paredzētās darbības realizēšanas rezultātā, tajā skaitā kūdras ieguves lauku sagatavošanas un meliorācijas sistēmu ierīkošanas, kā arī kūdras ieguves un realizācijas laikā, radīsies dažāda veida atkritumi:
 - 3.3.21.1. Sadržīves atkritumi (koksnes ciršanas atliekas (zari), celmi, saknes un cita veida purva virskārtu veidojošo sūnu un augu atliekas), kā arī cita veida nešķiroti sadzīves atkritumi, ko Paredzētās darbības vietā radīs objektā strādājošo darbinieku sadzīve (maksimālais norādītais nešķirotu sadzīves atkritumu apjoms gadā - līdz 8 m³). Sadržīves atkritumus plānots savākt slēgtā konteinerā un to izvešanu organizēt izmantojot atkritumu apsaimniekošanas uzņēmuma, ar kuru noslēgts līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, pakalpojumus. Strādājošo vajadzībām tiks nodrošināta biotualešu uzstādīšana, kā arī to regulāra izvešana.
 - 3.3.21.2. Koksnes ciršanas atliekas un koku celmi, kas radīsies teritorijas sagatavošanas darbu rezultātā, tiks iestrādāti plānoto un jaunizveidojamo kūdras ieguves teritorijas pievedceļu pamatnē, virs kuras tiks veidots pievedceļš no betona plāksnēm. Atlikušais koksnes un celmu apjoms tiks novietots krautnēs, izžāvēts, sašķeldots, un realizēts vietējiem siltumapgādes komersantiem kā kurināmais. Paredzams, ka kopējais koksnes ciršanas atlieku un celmu apjoms, kas radīsies teritorijas sagatavošanas laikā, būs ~ 745 m³, savukārt saskaņā ar Ziņojumā aprēķināto visā kūdras atradnes ekspluatācijas laikā kūdras iegulas atcelmošanas rezultātā tiks savākts un biokurināmajā pārstrādāts līdz 180 m³ celmu no viena kūdras ieguvei izmantojamā neto hektāra.
 - 3.3.21.3. Paredzams, ka Paredzētās darbības realizēšanas laikā radīsies atsevišķi bīstamo atkritumu veidi, kā, piemēram – apstrādātas eļļas un eļļu filtri, kas rodas kūdras ieguvē iesaistītās tehnikas apkopes rezultātā.
 - 3.3.21.4. Lai nodrošinātu frēzkūdras uzglabāšanai nepieciešamo krautņu pārklāšanu ar polietilēna plēvi, Paredzētās darbības zonās plānots izlietot 1560 kg plēves gadā, nodrošinot arī to otrreizēju izmantošanu. Izlietotās polietilēna plēves pēc to izmantošanas tiks savāktas un nodotas atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam, ar ko Paredzētās darbības Ierosinātāja paredzējusi noslēgt līgumu.

- 3.3.22. Kūdras ieguves tehnikas apkopes un remonts tiks veikti ražošanas bāzes teritorijā uz speciāli tam paredzēta betonēta laukuma. Tehniskās apkopes tiks veiktas izmantojot specializētas pārvietojamas remontdarbnīcas, kā arī uz vietas esošās iekārtas, kas paredzētas nelielu tehnisku remontu veikšanai.
- 3.3.23. Noslēdzoties derīgo izrakteņu ieguvei plānots veikt derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivācijas pasākumus atbilstoši zemes tiesiskā valdītāja LVM un vietējās pašvaldības noteiktajām prasībām, nodrošinot Nīcgales purva kūdras ieguves vietas tālāko izmantošanas veidu – meža ieaudzēšanu.
- 3.3.24. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai un veiktajam novērtējumam vides kvalitātes novērtēšanas monitorings, īstenojot Paredzēto darbību, nav nepieciešams.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ziņojumā, vērtējot Paredzētās darbības alternatīvos risinājumus, izvērtētas divas kūdras ieguves tehnoloģiju alternatīvas:
- 3.4.1.1. 1.alternatīvas gadījumā kūdras ieguve tiek veikta 149,03 ha platībā ar frēzkūdras tehnoloģiju, iegūstot tikai frēzkūdru (turpmāk 1.alternatīva);
- 3.4.1.2. 2.alternatīvas gadījumā kūdras ieguve tiek veikta 149,03 ha platībā, kombinējot grieztās un frēzkūdras ieguves metodes (turpmāk 2.alternatīva).
- 3.4.2. Īstenojot jebkuru no alternatīvām pirmo trīs gadu periodā pēc kūdras ieguves lauku ekspluatācijas uzsākšanas, tiek paredzēta tikai frēzkūdras ieguve. Attiecīgais tehnoloģiskais process sākumstadijā ir nepieciešams arī 2.alternatīvas kontekstā, lai tehnoloģiski sagatavotu kūdras ieguves laukus grieztās kūdras ieguvei.
- 3.4.3. Ziņojumā vērtētas un savstarpēji salīdzinātas kūdras ieguves tehnoloģiju alternatīvas, izvērtējot galvenos kritērijus, kas saistīti ar iegūstamās kūdras mitrumu, trokšņa līmeņa un gaisa kvalitātes izmaiņām no kūdras ieguves tehnikas, ugunsbīstamību un sociālekonomiskajiem aspektiem. Alternatīvu salīdzinājums apkopots Ziņojuma 7.3.1.tabulā.
- 3.4.4. Ziņojumā izvērtēts arī scenārijs, kas paredz nepalielināt kūdras ieguves teritoriju un turpināt kūdras ieguvi ekspluatācijā esošajā kūdras vietā licences lauka robežās līdz attiecīgās kūdras ieguves vietas rekultivācijai. Ziņojumā izvērtēts, ka gadījumā, ja Paredzētā darbība netiek īstenota, kūdras ieguve ekspluatācijā esošajā kūdras ieguves teritorijā tiks izbeigta 2032.gadā.
- 3.4.5. Ziņojumā, salīdzinot abu kūdras ieguves tehnoloģiju alternatīvu ietekmi uz aizsargājamiem biotopiem, sugām, hidroloģisko režīmu un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, ir konstatēts, ka tās atstāj līdzvērtīgu ietekmi gan uz Paredzētās darbības teritorijā esošajiem biotopiem un sugām, gan hidroloģiskajiem un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, taču kopumā, izvērtējot abas alternatīvas no ietekmes uz vidi viedokļa, var secināt, ka 2.alternatīvai – kūdras ieguvei ar kombinēto metodi, kas ietver grieztās kūdras ieguvi, to pastarpināti kombinējot ar frēzkūdras ieguvi, ir mazāka ietekme uz vidi, kas skaidrojams ar zemāku un lokālāku trokšņa piesārņojuma līmeni, zemāku gaisu piesārņojošo vielu (putekļu) daudzumu, zemāku ugunsbīstamību, nebūtisku vēja erozijas ietekmi, ievērojamākiem sabiedrības ieguvumiem (augstāks nodarbinātības un nodokļu ieņēmumu līmenis), mazāku meteoroloģisko apstākļu ietekmi uz kūdras ieguves procesiem, kas savukārt nodrošina prognozējamus ikgadējos ieguves apjomus, kā arī vietējās sabiedrības atbalstu. Tajā pat laikā ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā novērtējot un salīdzinot minētās Paredzētās darbības gaitā pielietojamās kūdras ieguves tehnoloģiju

alternatīvas nav konstatēti tādi fakti, kas nepieļautu kādu no ieguves tehnoloģiju alternatīvām pielietot kūdras ieguvei Paredzētās darbības gaitā.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes (turpmāk Pārvalde) 2014.gada 22.decembra vēstule Nr.2.5-5/2958 un Pārvaldes Ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr.DA14SI0034 un lietas materiāli.
- 4.2. Biroja 2015.gada 21.janvāra lēmums Nr.10 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”*.
- 4.3. Biroja 2015.gada 21.janvāra vēstule Nr.8-01/89 *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”*, kurā Birojs informē par nepieciešamību nodrošināt sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmi.
- 4.4. Paziņojums par Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (Birojā saņemts 2015.gada 2.aprīlī; reģ. Nr.1112).
- 4.5. SIA *“Latgranīts”* 2015.gada 24.aprīļa vēstule Nr.240415/IVNP2 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādi”*, ar kuru SIA *“Latgranīts”* lūdz Birojam sagatavot ietekmes uz vidi novērtējuma programmu, un nosūta 2015.gada 17.marta uzņēmuma līguma Nr.LALA150307-1 starp Ierosinātāju un SIA *“Latgranīts”* kopiju par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas organizēšanu un ietekmes uz vidi novērtējuma darba programmas pieprasīšanu kūdras ieguvei atradnē *“Nīcgales purvs”*, ar kuru tā pilnvaro SIA *“Latgranīts”* veikt nepieciešamās darbības un saņemt dokumentāciju saistībā ar sākotnējās sabiedriskās apspriešanas organizēšanu un vadīšanu, kā arī veikt ietekmes uz vidi novērtējuma darba programmas pieprasīšanu, kā arī 2015.gada 17.aprīļa sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces protokola kopiju.
- 4.6. Biroja 2015.gada 2.jūnijā izsniegtā programma Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam.
- 4.7. 2015.gada 7.septembra pilnvara, ar ko Ierosinātāja pilnvaro SIA *“Profundum”* (iepriekšējais nosaukums - SIA *“Latgranīts”*) veikt darbības saistībā ar ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru kūdras ieguvei (kūdras ieguves lauku paplašināšanai) Daugavpils novada Nīcgales pagasta kūdras atradnes *“Nīcgales kūdra”* teritorijā.
- 4.8. Ierosinātājas elektroniskā pasta vēstule (Birojā saņemta 2016.gada 12.septembrī; reģ. Nr.1721), ar kuru Birojā iesniegts paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu.
- 4.9. Ierosinātājas elektroniskā pasta vēstule (Birojā saņemta 2016.gada 13.oktobrī; reģ. Nr.1934), ar kuru Birojā iesniegts Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols (Ziņojuma sabiedriskās apspriešana notikusi 2016.gada 26.septembrī).
- 4.10. Biroja 2016.gada 18.oktobra vēstule Nr.3-01/1347 Ierosinātājam un Izstrādātājam, kurā Birojs informē, ka ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā no 2016.gada 9.septembra līdz 2016.gada 10.oktobrim Birojā netika saņemts neviens sabiedrības viedoklis par izstrādāto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.
- 4.11. Dabas aizsardzība pārvaldes (turpmāk – DAP) 2017.gada 3.novembra vēstule Nr.4.9/64/2016-N-E ar atsaukumi par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.
- 4.12. Biroja 2016.gada 17.novembra vēstule Ierosinātājam un Izstrādātājam, ar kuru Birojs pārsūta 2016.gada 3.novembra DAP vēstuli Nr.4.9/64/2016-N-E ar atsaukumi par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.
- 4.13. Pārvaldes 2016.gada 21.novembra vēstule Nr.2.5.-20/2459 ar atsaukumi par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.
- 4.14. Daugavpils novada pašvaldības 2016.gada 29.novembra vēstule Nr.2.1.-09/1090 ar atsaukumi par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.

- 4.15. DAP 2017.gada 30.janvāra vēstule Nr.4.9/7/2017-N-E ar atsaukumi par ietekmes uz vidi novērtējuma labojumiem kūdras atradnes Nīcgales purvs ieguves lauku paplašināšanai.
- 4.16. Izstrādātājas 2017.gada 17.februāra vēstule, ar kuru Birojā iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu vērtēšanai.
- 4.17. Biroja 2017.gada 7.aprīļa vēstule "Par ietekmes uz vidi novērtējumu", kurā Birojs lūdz precizēt Ziņojumā iekļauto informāciju.
- 4.18. Izstrādātājas 2017.gada 1.jūnija vēstule Nr.PROLAFI 1706/1 "Par precizētā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu" un pievienotais precizētais Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums un paziņojums par Ziņojuma aktuālās redakcijas iesniegšanu Birojā.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Birojs 2015.gada 21.janvārī, izdodot lēmumu Nr.10 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu", informēja gan Ierosinātāju, gan Daugavpils novada domi, ka pieprasa organizēt sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanākumi.
- 5.1.2. Uzsākot ietekmes uz vidi novērtējumu, informatīvie materiāli par Paredzēto darbību bija pieejami Daugavpils novada domē un Nīcgales pagasta pārvaldē, Birojā, kā arī interneta vietnēs http://www.laflora.lv/lv/uznemums/jaunumi/nicgales_purva_ivn/ un www.vpvb.gov.lv. Sabiedrībai bija iespēja iepazīties ar informāciju un materiāliem par Paredzēto darbību un iesniegt rakstiskus priekšlikumus no 2015.gada 2.aprīļa līdz 22.aprīlim. Paziņojums par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas organizēšanu tika publicēts laikraksta "Latgales laiks" 2015.gada 2.aprīļa izdevumā Nr.26.
- 5.1.3. Uzsākot kūdras atradnes "Nīcgales purvs" ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru, 2015.gada 17. aprīlī Daugavpils novada Nīcgales pagasta Nīcgales Tautas bibliotēkā tika noorganizēta sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme.
- 5.1.4. Sanāksmē piedalījās 25 dalībnieki, tajā skaitā arī Nīcgales pagasta pārvaldes un Daugavpils novada Domes pārstāvji, kā arī Ierosinātājas darbinieki. Galvenās sanāksmē izteiktās bažas saistībā ar Paredzēto darbību bija par iespējamo transporta plūsmas intensificēšanos, palielinoties kūdras ieguves platībai, kas nozīmē transportēšanas maršrutā esošo ceļu ar grants segumu stāvokļa pasliktināšanos, nolietojumu un putekļainību.
- 5.1.5. Ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā (no 2015.gada 2.aprīļa līdz 22.aprīlim) priekšlikumi vai ierosinājumi Birojā netika iesniegti.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

- 5.2.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros tikusi veikta aptauja (skat. Ziņojuma 4.16.4.nodaļu), lai noskaidrotu sabiedrības attieksmi pret esošo un Paredzēto darbību Nīcgales purvā un informētu sabiedrību par Paredzēto darbību.
- 5.2.2. Aptaujā piedalījās 75 respondenti. Apkopotie aptaujas rezultāti parādīja, ka lielākā iedzīvotāju daļa zināja gan par esošo (80%) gan arī par plānoto (75%) kūdras ieguves

paplašināšanu. Vislielāko atbalstu Paredzētajai darbībai ir pauduši Nīcgales pagasta iedzīvotāji, no kuriem vairāk kā puse bija Ierosinātājas darbinieki vai viņu radnieki. Kopumā lielākā daļa aptaujas dalībnieku pauda pozitīvu attieksmi kūdras ieguves lauku paplašināšanai, galvenokārt minot darba vietu nodrošinājumu un pastāvīgus ienākumus. No visiem respondentiem 36% drīzāk atbalstīja kūdras lauku paplašināšanu un kūdras ieguves turpināšanu, bet 62% no respondentiem bija noteikti atbalstoša attieksme attiecībā par kūdras ieguves turpināšanu un paplašināšanu. Darba vietu saglabāšanos un līdz ar to arī nodarbinātību par ļoti svarīgu uzskata 96% respondentu. Kā pozitīva ietekme tiek minēta arī pagasta teritorijas attīstība (51%) un esošo resursu prasmīga izmantošana (55%). Pozitīvi tiek novērtēta arī iedzīvotāju dzīves kvalitātes saglabāšanās un uzlabošanās (45%) un infrastruktūras attīstība pagastā (40%).

- 5.2.3. Paziņojums par Paredzētās darbības Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts Daugavpils novada domes laikraksta "*Latgales laiks*" 2016.gada 9.septembra izdevumā Nr.70, kā arī interneta vietnēs www.daugavpilsnovads.lv, http://www.laflora.lv/lv/uznemums/jaunumi/nicgales_purva_ivn/ un www.vpvp.gov.lv. Ar Ziņojumu varēja iepazīties Daugavpils novada domē un Nīcgales pagasta pārvaldes telpās un minētajās interneta vietnēs. Rakstiskus priekšlikumus un viedokli par sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu varēja izteikt līdz 2016.gada 10.oktobrim.
- 5.2.4. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme klātienē notika 2015.gada 26.septembrī Nīcgales pagasta Tautas namā, Nīcgalē, Skolas ielā 17, Nīcgales pagasta Tautas nama telpās plkst. 15.00 - 16:10. Saskaņā ar protokolu tajā piedalījās 4 interesenti - Ierosinātājas, Izstrādātājas, Daugavpils novada pašvaldības un Nīcgales pagasta pārvaldes pārstāvji. Klātesošie tika iepazīstināti ar izstrādāto ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumu, tajā skaitā ar Darbības vietas novietojumu un Paredzēto darbību, kā arī ar galvenajiem Ziņojumā vērtētajiem Paredzētās darbības iespējamās ietekmes aspektiem un Paredzētās darbības nozīmīguma izvērtējumu. Prezentācijas noslēgumā klātesošie tika informēti, ka ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā secināts, ka Paredzētā darbība nevar radīt tādus riskus, kas varētu atstāt būtisku negatīvu ietekmi uz vidi. Pēc tam klātesošajiem tika dot iespēja uzdot sev interesējošos jautājumus. Pašvaldība izteica atbalstu Paredzētajai darbībai un novērtēja to kā ieguldījumu novada attīstībai nākotnē.
- 5.2.5. Ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs nesaņēma nevienu viedokli no sabiedrības pārstāvjiem.
- 5.2.6. Atsauksmes par Ziņojumu sniegušas sekojošas institūcijas:
 - 5.2.6.1. DAP 2016.gada 3.novembra vēstule Nr.4.9/64/2016-N-E, kurā tā kopumā atzīst, ka Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums veikts vispusīgi un kvalitatīvi, bet norāda arī uz būtiskiem jautājumiem, kuri būtu jāizvērtē un jāiekļauj Ziņojumā, galvenokārt saistībā ar siltumnīcas efektu izraisošo gāzu (turpmāk SEG) emisiju novērtējumu no nosusinātajiem kūdras laukiem un pasākumu, t.sk. ūdensnecaurīdīgās barjeras iekļāšanas izvērtēšanu ietekmes uz piegulošajām teritorijām mazināšanai un novēršanai.
 - 5.2.6.2. Pārvaldes 2016.gada 21.novembra vēstule Nr.2.5-20/2459, kurā Pārvalde sniedz pozitīvu atzinumu sagatavotajam Ziņojumam.
 - 5.2.6.3. Daugavpils novada dome 2016.gada 29.novembra vēstule Nr.2.1-09/1090, kurā dome atzīst, ka iebildumu attiecībā uz izstrādāto Ziņojumu nav.

5.2.6.4.DAP 2017.gada 30.janvārī sniegusi atkārtotu atsauksmi par precizēto Ziņojumu, kurā DAP pauž viedokli, ka Ziņojumā ir iestrādātas atbildes uz DAP 2016.gada 3.novembra vēstulē Nr.4.9/64/2016-N-E pausto viedokli un pēc papildinājumu veikšanas un DAP tikšanās ar Ierosinātāju Ziņojums ietver pietiekošu vispusīgu Paredzētās darbības radīto ietekmju izvērtējumu.

5.3.Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2017.gada 20.februārī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts Biroja interneta vietnē www.vpvb.gov.lv un pašvaldības interneta vietnē www.daugavpilsnovads.lv. Ziņojums bija pieejams interneta vietnē http://www.laflora.lv/lv/uznemums/jaunumi/nicgales_purva_ivn/.
- 5.3.2. Tā kā institūcijas nav izteikušas iebildumus par Ziņojumā sniegto izvērtējumu, līdz ar to Birojs institūcijām atkārtoti nav lūdzis sniegt viedokli par iesniegto Ziņojumu.
- 5.3.3. Aktualizētā Ziņojuma versija Birojā tika iesniegta 2017.gada 1.jūnijā. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts Biroja un Ierosinātājas tīmekļa vietnēs. Ziņojums bija pieejams Ierosinātājas tīmekļa vietnē. Papildus ierosinājumi vai priekšlikumi no sabiedrības Ziņojuma izvērtēšanas laikā netika saņemti.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tajā skaitā ietekmes, kuras radīs izstrādei paredzētās teritorijas drenāžas sistēmas ierīkošana, teritorijas sagatavošana ieguvei, kūdras ieguve un transportēšana. Ziņojumā vērtēta Paredzētās darbības ietekme gan uz gaisa kvalitāti, gan trokšņa līmeni, tajā skaitā iegūtā materiāla transportēšanas ietekme iepriekš minētajos aspektos, ietekme uz apkārtnes hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, augsnes struktūras un mitruma režīma izmaiņām, ietekme uz mūsdienu ģeoloģisko procesu izmaiņām, ietekme uz Darbības vietas un apkārtējās teritorijas bioloģisko daudzveidību, tajā skaitā īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, ietekme uz ainavas daudzveidību, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem un citiem aspektiem. Visas Paredzētās darbības prognozētās ietekmes novērtētas kontekstā ar jau esošo darbību – kūdras ieguvi ekspluatācijā esošās Atradnes daļā 205,6 ha platībā, ņemot vērā summāri radītās ietekmes.
- 6.2. Novērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Ziņojuma autori ir apzinājuši galvenos ar Darbības vietu un Paredzēto darbību saistītos faktoros, kas var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, tajā skaitā ņemot vērā līdzšinējo teritorijas izmantošanas veidu un vides stāvokli, tuvumā esošos objektus un to jutīgumu, citas esošās vai plānotās darbības, Darbības vietas un apkārtnes teritorijas bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamās dabas vērtības. Šāda novērtējuma ietvarā Birojs pievienojas Ziņojuma autoru secinājumiem, ka būtiskākās vai kompleksākās ar Paredzēto darbību saistītās ietekmes ir saistītas ar tiešu Darbības vietā esošo īpaši aizsargājamo biotopu iznīcināšanu un nosusināšanas darbiem, kā rezultātā tiek ietekmēts apkārtnes hidroloģiskais režīms, augsnes struktūras un mitruma režīms un purvam raksturīgā veģetācija. Paredzētās darbības gaitā paredzēts transportēt iegūto kūdru, savukārt iegūtā materiāla transportēšanas maršruts tā sākumposmā virzās pa autoceļiem ar grants segumu un daļēji gar vairāku viensētu teritorijām. Transportēšanas ceļiem piegulošas teritorijas ir samērā blīvi apdzīvotas, tādēļ tajās esošie iedzīvotāji var izjust pastiprinātu gaisa piesārņojumu un trokšņa ietekmi no autoceļiem. Novērtēts, ka trokšņa līmenis daļā no kūdras transportēšanas ceļiem blakus esošajām dzīvojamām mājām jau tagad pārsniedz normatīvos noteiktos robežlielumus. Lai gan galveno satiksmes intensitāti un līdz ar to troksni neveido kūdras transports, tomēr jāapzinās, ka Paredzētā darbība nedrīkst radīt vēl

būtiskāku ietekmi uz trokšņa līmeņa pieaugumu un diskomfortu iedzīvotājiem, kuru dzīvesvieta atrodas netālu no autoceļa.

6.3. Līdz ar to, kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē sekojošus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus:

- 6.3.1. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma, augsnes struktūras un mitruma izmaiņas.
- 6.3.2. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, kā arī mūsdienu ģeoloģisko procesu izmaiņas un plānotie rekultivācijas pasākumi.
- 6.3.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisijas un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp no derīgā izrakteņa transportēšanas.
- 6.3.4. Troksnis un tā izplatība, tostarp no derīgā izrakteņa transportēšanas.

6.4. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.4.1. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma, augsnes struktūras un mitruma izmaiņas:

- 6.4.1.1. Lai uzsāktu kūdras ieguvī, ir nepieciešama kūdras lauku sagatavošana to izstrādei, kas ietver arī ieguves lauku nosusināšanas sistēmas izveidi. Paredzētās darbības ietvaros plānoto kūdras ieguves lauku nosusināšanu paredzēts veikt, izveidojot kontūrgrāvju un detālo kūdras ieguves lauku nosusināšanas tīklu (kartu grāvjus), ko plānots savienot ar ekspluatācijā esošās kūdras ieguves teritorijas novadošajiem novadgrāvjiem.
- 6.4.1.2. Šajā kontekstā vērtējot paredzamās hidroloģiskā režīma izmaiņas un faktisko situāciju Paredzētās darbības teritorijā un tās tuvākajā apkārtnē, Ziņojumā secināts, ka Darbības vietā un tās apkārtnē jau vēsturiski ir ticis izveidots grāvju tīkls, kas jau ir izmainījies kopējo purva dabisko hidroloģisko režīmu, veicinājis gruntsūdens līmeņa pazemināšanos un kūdras iegulas sēšanas ne tikai pašreizējā kūdras ieguves teritorijā, bet arī pārējā purva daļā, turklāt potenciālā kūdras lauku teritorija (lauku bloki I, II, III un IV) būtībā ir Nīcgales purva malas, kas robežojas ar jau esošās ieguves teritorijas kontūrgrāvjiem. Nīcgales purva teritorijā esošo grāvju tīkls attēlots Ziņojumā 4.5.4. attēlā.
- 6.4.1.3. Ziņojumā novērtētas Paredzētās darbības - kūdras ieguves tiešās un netiešās ietekmes zonas. Saskaņā ar Ziņojumu tiešā ierīkojamo novadgrāvju ietekme uz piegulošo teritoriju paredzama 25-30m joslā no grāvja malas (atkarībā no grāvja dziļuma), savukārt nosusināšanas sekundārā ietekme uz purva biotopiem ilgtermiņā varētu būt jūtama 50-80 m attālumā no ierīkotā kūdras ieguves teritorijas kontūrgrāvja malas. Paredzētās darbības teritorijas nosusināšanas sistēmas tiešās ietekmes zona uz gruntsūdens līmeņa izmaiņām, veidojot kontūrgrāvjus pa Paredzētās darbības teritorijas perimetru, aprēķināta ~ 159,35 ha lielā platībā, bet netiešās ietekmes zona, kurā grāvju ietekme pakāpeniski samazinās attālinoties no grāvja, ietver ~ 30,97 ha lielu teritoriju.
- 6.4.1.4. IVN novērtējuma procedūras laikā vērtēti vairāki pasākumi ierīkojamo kontūrgrāvju ietekmes uz piegulošajām teritorijām mazināšanai:
 - 6.4.1.4.1. Paredzētās darbības ietvaros, ierīkojot kontūrgrāvjus uz kūdras ieguves lauku ārējās robežas, ir paredzēta grāvju atbērtnes izveidošana piegulošās teritorijas pusē, atkāpjoties no ārējās robežas par ~10 - 12m uz ierīkojamo kūdras ieguves lauku pusi, tādējādi, novadgrāvja tiešās ietekmes zonu plānots atvērīt no robežojošās teritorijas. Plānojot kontūrgrāvju atvērīšanu no Paredzētās darbības teritorijas

ārējas robežas, ir paredzams, ka Paredzētās darbības tiešā ietekme uz gruntsūdens līmeņa izmaiņām nepārsniegs Paredzētās darbības summāro platību ~149 ha lielu teritoriju, tajā skaitā teritoriju, kurā 17,3 ha lielā platībā jau vēsturiski ir izveidota ekspluatācijā esošās teritorijas ugunsdrošības josla.

6.4.1.4.2. Kā viens no ietekmi mazinošajiem pasākumiem, kura rezultātā iespējama mitruma režīma saglabāšana kūdras ieguves teritorijai piegulošajās platībās, Ziņojumā izvērtēta ūdeni necaurlaidīgas barjeras ierīkošana starp veidojamajiem kūdras ieguves laukiem un tai robežojošo teritoriju. Ziņojumā skaidrots, ka ūdeni necaurlaidīgas barjeras ierīkošana būtībā ir speciālas tranšejas izveidošana ar ekskavatoru un polietilēna plēves ieklāšana gar tranšejas sienu līdz pat purva pamatni veidojošajam pamatiezīm. Pēc polietilēna plēves ievietošanas tiek veikta tranšejas aizbēršana. Ziņojumā sniegta informācija, ka līdz šim Latvijas teritorijā nav īstenots šāda veida ietekmi mazinošs pasākums, līdz ar to, lai izvērtētu tā efektivitāti, ņemta vērā Lietuvas pieredze Aukštumala purvā, kur LIFE¹ projekta ietvaros konkrētais pasākums ticis realizēts eksperimentālā kārtā. Ūdens necaurlaidīgas barjeras ieklāšana Ziņojumā izvērtēta vairākos aspektos, kas saistās gan ar īstenojamā pasākuma darbības efektivitāti ilgtermiņā aptverot visas kūdras ieguves teritorijas ekspluatācijas laiku (kas ir līdz pat 40 - 45 gadiem), gan ar pieejamajiem tehniskajiem līdzekļiem un iespējām tehniski īstenot attiecīgo inženiertehnisko pasākumu. Izvērtējot Darbības vietu un konkrēto plānoto darbību, kā arī konsultējoties ar DAP ekspertiem, Ziņojuma autori secinājuši, ka ūdeni necaurlaidīgas barjeras ierīkošana vērtējama kā īstermiņa vai vidēja termiņa pasākums, kad ir nepieciešama īslaicīga ūdens plūsmas mazināšana, turklāt Ziņojumā norādīts uz tehniskām grūtībām efektīvi realizēt ūdens barjeras ievietošanu līdz pat kūdras iegulas apakšējai robežai un veikt tās iegremdēšanu zem iegulas esošajā pamatnē izveidojamās tranšejas sienu (nogāžu) noturības un kūdras iegulā esošā ūdens daudzuma (kas sasniedz 86% līdz 96%) dēļ, līdz ar to Ziņojumā izvērtētā iecere par ūdens necaurlaidīgas barjeras izveidi starp potenciālo kūdras ieguves teritoriju un tai robežojošo platību tikusi noraidīta. Ziņojuma autori atsaukušies arī uz Lietuvas pieredzi Aukštumala purvā, kur saskaņā ar Ziņojumā iekļauto informāciju ievietotās plēves un izveidotā dambja mehāniskā noturība nav spējusi pilnībā nodrošināt plānoto ūdens plūsmas norobežošanu ilgtermiņā.

6.4.1.4.3. Kā alternatīva ietekmi mazinošajiem pasākumiem, kas saistās ar ūdeni necaurlaidīgas barjeras ierīkošanu starp veidojamajiem kūdras ieguves laukiem un robežojošo teritoriju, Ziņojumā izvērtēta blīvētas kūdras joslas jeb aizsprosta veidošana no kūdras, kas panākama, kūdras masai ļaujot sablīvēties pašas svara ietekmē, ierīkojot norobežojošos kontūrgrāvjus un izrakto materiālu novietojot piegulošās teritorijas pusē. Izraktā slapjā kūdra sava svara ietekmē pakāpeniski sablīvē kūdras slāni, bet lai paātrinātu kūdras slāņa sablīvēšanos, ir veicama tā bļietēšana ar traktortehnikas palīdzību, kas panākams tai vairākkārtīgi pārvietojoties pa grāvja atbērtni, un tehnikas svara ietekmē blīvējot izveidotajā kūdras valnī esošo kūdru. Arī ekspluatācijas gaitā kontūrgrāvju padziļināšanu un pārtīrīšanu veic ar ekskavatoru, pārvietojoties pa šo izveidoto joslu. Ziņojumā secināts, ka plānojot noblīvētas kūdras aizsprosta izveidošanu 10-15 m platā joslā uz kūdras ieguves teritorijas pusi starp Paredzētās darbības teritoriju un robežojošo teritoriju ir paredzama būtiska nosusināšanas sistēmas ietekmes samazināšanās. Konkrēto ietekmi mazinošo risinājumu rekomendējis arī sugu un biotopu eksperts,

¹ „LIFE Aukštumala – Restoration of raised bog of Aukštumalain Nemunas Delta Regional Park LIFE 12 NAT/LT/000965 (2013.-2017. gads)”

kā arī DAP atkārtotajā atsauksmē par Ziņojumu (vēstulē Nr.4.9/7/2017-N-E) paudusi viedokli, ka, gadījumā, ja tiek realizēta blīvētas kūdras joslas izveide ap visu Atradnes teritoriju, tad, ņemot vērā apstākli, ka ap teritoriju neatrodas kritiski būtiskas mitrāju biotopu teritorijas, tā neuztur prasību par pretinfiltrācijas plēves iestrādi, kā tas tika rekomendēts DAP sākotnējā atsauksmē.

- 6.4.1.5. Kūdras ieguves teritorijas nosusināšanas rezultātā savāktos ūdeņus no Paredzētās darbības teritorijas plānots novadīt izmantojot līdzšinējo ūdens novadīšanas virzienu uz koplietošanas nozīmes ūdensnoteku – *Joņupe*, kas ieteces vietā ir neregulēta un apmierinošā tehniskā stāvoklī un nodrošina ūdens uztveršanu un novadīšanu dabiskas noteces ceļā. Attiecībā uz hidroloģiskā režīma izmaiņām Ziņojumā secināts, ka būtiskākā ietekme uz tās esošo hidroloģisko režīmu varētu būt pirmajos trijos gados, kad pēc nosusināšanas sistēmas izbūves palielināsies gada vidējais noteces līmenis no purva teritorijas, taču tālākā ekspluatācijas laikā novadāmā ūdens daudzums stabilizēsies un atgriezīsies līdzšinējā līmenī. Tas skaidrots ar pašreiz ekspluatācijā esošo teritoriju pakāpenisku rekultivāciju. Savukārt attiecībā uz Paredzētās darbības ietekmi uz ūdensnotekas ekoloģisko kvalitāti Ziņojumā novērtēts, ka Paredzētās darbības ietekmē mainīsies no kūdras ieguves teritorijas iztekošā ūdens mehāniskais sastāvs, jo papildus sagaidāma sīko kūdras daļiņu un mālainās pamatnes grunts daļiņu nokļūšana ūdenī virszemes noteces rezultātā no kartu grāvju tīkla un ārējiem kontūrgrāvjiem. Lai novērstu novadgrāvja un ūdensnotekas *Joņupe* papildus piesērējumu, nepieciešama sedimentācijas baseinu ierīkošana (garums 30-50 m, padziļinājums grāvī – 1 m) pirms kūdras ieguves teritorijā savāktu ūdeņu ievadīšanas promtekā un turpmāka to kopšana. Nosēdbaseini ir nepieciešami ne tikai būvniecības laikā, bet arī visu kūdras ieguves teritorijas ekspluatācijas laiku. Ziņojumā norādīts, ka vienlaicīgi šīs ūdenskrātuves var kalpot arī kā papildus ugunsdzēsības baseini. Ziņojumā sniegta informācija, ka kūdras ieguves laikā regulāri plānots veikt novadgrāvju tehniskā stāvokļa apsekošanu un pēc nepieciešamības veikt to tīrīšanu, lai nodrošinātu ūdens caurteci un nepieļautu grāvjiem piegulošo teritoriju, kurās tiek veikta mežsaimnieciskā darbība, pārpurvošanos. Tāpat Ziņojumā norādīts, ka Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā nav paredzama Joņupes ūdens ķīmiskā sastāva izmaiņas, kā arī netiek paredzēta ietekme uz Joņupes zivju resursiem.
- 6.4.1.6. Ziņojumā norādīts, ka tuvākais ūdensapgādes urbums “*Vingri*” (LVĢMC datu bāzes “*Urbumi*” Nr. 20920) Nīcgales pagastā atrodas ~ 2 km no Paredzētās darbības vietas, savukārt tuvākais Rožkalnu pagasta ūdens apgādes urbums atrodas *Rimicānu* ciemā, kas ir vairāk nekā 3 km attālumā no Darbības vietas. Izvērtējot hidroģeoloģiskos apstākļus, kā arī, ņemot vērā, ka konkrētos ūdensapgādes urbumos līdz šim jau esošās kūdras ieguves procesa rezultātā nav novērotas ūdens līmeņa vai kvalitātes izmaiņas, Ziņojumā norādīts, ka ietekme uz konkrētajām ūdens ņemšanas vietām nav paredzama. Tāpat Ziņojumā netiek prognozēta ietekme uz tuvāko dzīvojamo aku dzeramā ūdens resursiem un to kvalitāti.
- 6.4.1.7. Ziņojumā norādīts, ka tuvākās lauksaimniecībā izmantojamās zemes atrodas ~300 m attālumā no Paredzētās darbības vietas ziemeļaustrumu virzienā, kā arī vairāk kā 500m attālumā no esošo kūdras ieguves lauku dienvidu malas. Saskaņā ar Ziņojumu tuvumā esošās lauksaimniecības zemes attiecībā pret Nīcgales purvu un tam piegulošajām mežaudžu platībām ir norobežotas ar novadgrāvju tīklu. Tāpat lauksaimniecības zemju platībās ir izveidotas segtās drenāžas meliorācijas sistēmas, kas nodrošina liekā mitruma novadīšanu no šīm teritorijām, un iespēju tajās veikt ar lauksaimniecisko ražošanu saistītas darbības. Līdz ar to Ziņojuma autori secinājuši, ka kūdras ieguves teritorijas paplašināšanai nav paredzama ietekme uz tuvākajā apkārtnē esošajām lauksaimniecībā izmantojamām zemju platībām. Vienlaicīgi Ziņojumā vērtēts, ka mitruma izmaiņu rezultātā uzlabosies koku augšanas apstākļi un pieaugs mežaudzes

produktivitāte Paredzētās darbības piegulošajā teritorijā. Savukārt uz mitruma režīma izmaiņām visbūtiskāk reaģēs piegulošajā teritorijā esošā purva veģetācija. Būtiskākās augsnes struktūras un stabilitātes izmaiņas iespējamās tieši kūdras ieguves teritorijā pēc kūdras izstrādes, jo šobrīd Paredzētās darbības teritorijas virsējo slāni veido mazaizstrādājusies sfagnu kūdra, bet pēc kūdras lauku izstrādes to veidos ~ 30 cm biezs kūdras slānis. Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu uz Darbības vietā un tās tuvumā konstatētajām dabas vērtībām skatīt šī atzinuma 6.4.2.punktā.

6.4.1.8. Izvērtējis Ziņojumā sniegto vērtējumu par Paredzētās darbības ietekmi uz purva un apkārtnes teritorijas hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma, augsnes struktūras un mitruma izmaiņām, Birojs secina, ka Ziņojuma autori ir veikuši vispusīgu novērtējumu un jau laikus paredzējuši atbilstošus Paredzētās darbības risinājumus, kas būtu atbilstoši un piemēroti konkrētajai situācijai, lai līdzsvarotu saimnieciskās darbības un dabas vērtību līdzāspastāvēšanu Darbības vietas un tai piegulošajā teritorijā. Ziņojumā novērtēta maksimālā Paredzētās darbības ietekmes zona, kas, atbilstoši novērtētajam, veicot kontūrgrāvju novietojumu atvirzīšanu no Paredzētās darbības teritorijas ārējas robežas par ~10 – 12 m uz ierīkojamo kūdras ieguves lauku pusi, un citus ietekmju mazinošos pasākumus, nav lielāka par plānotās kūdras ieguves teritoriju. Lai gan Biroja vērtējumā nav pilnībā izslēdzamas jebkādas ietekmes ārpus ieguves platībām, tomēr to būtiskums ir vērtējams kontekstā ar iespējami jutīgajām dabas vērtībām, kas detalizētāk raksturotas šī atzinuma 6.4.2. sadaļā. Īstenojot Ziņojumā iestrādāto risinājumus no purva novadāmo ūdeņu nostādīšanai pirms ievadīšanas nosēdumgrāvju promtekā, Birojs secina, ka, realizējot plānotos ietekmi mazinošos pasākumus, nav sagaidāma Paredzētās darbības nelabvēlīga ietekme uz ūdensnotekas *Joņupe* ūdens kvalitāti.

6.4.1.9. Ņemot vērā visu iepriekš minēto un Ziņojumā novērtēto, Birojs konstatē, ka, ievērojot Ziņojumā ietvertos risinājumus un ietekmi mazinošos pasākumus, nav sagaidāms, ka Paredzētā darbība varētu atstāt būtisku negatīvu ietekmi uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, augsnes struktūras un mitruma izmaiņām, vai būtiski ietekmēt virszemes un pazemes ūdens kvalitāti. Ar Paredzēto darbību ir sagaidāmas kūdras ieguvei raksturīgās ietekmes un papildus piesardzība ir saglabājama saistībā ar pasākumiem, kas veicami, lai nepieļautu virszemes ūdeņu kvalitātes pasliktināšanos, tomēr izmaiņas nav sagaidāmas tik nozīmīgas, lai atstātu iespaidu uz dabiskās vides absorbcijas spēju un tiešā tuvumā nav identificētas pret pārmaiņām īpaši jutīgas teritorijas vai objekti. Vietās, kur tas identificēts kā nepieciešams, Ziņojumā ir plānoti ietekmes novēršanas un mazināšanas pasākumi un izslēdzoši apstākļi Paredzētās darbības realizācijai nav konstatēti. Atbilstoši Novērtējuma likuma 24.panta (1)daļai Ierosinātāja ir atbildīga par Ziņojumā ietvērto risinājumu īstenošanu. Vienlaikus Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu ir nepieciešams arī ar šo atzinumu nostiprināt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir iespējama vai nav pieļaujama:

- a) Precīzi Ziņojumā paredzētie hidroloģiskā režīma stabilizācijas pasākumi, to skaitā vietas un apjomi, kādā nodrošināma hidroloģiskā režīma stabilizācijas pasākumu kombinācija (blīvētas kūdras joslas izveide, atkāpšanās no kūdras lauku izstrādes robežas) iestrādājama kūdras izstrādes projektā.
- b) Lai novērstu kūdras aizplūšanu no kūdras ieguves laukiem un novērstu nosusināšanas sistēmas aizsērēšanu, no laukiem iztekošajiem novadgrāvjiem ir jāparedz un jānodrošina nosēdbaseinu ierīkošanu. Jānodrošina novadgrāvju tehniskā stāvokļa uzraudzība un pie nepieciešamības to tīrīšana.

c) Jānodrošina no cietajām (kūdras) daļiņām attīrīta purva nosusināšanas ūdeņu ievade Joņupē.

d) Jānodrošina Ziņojumā paredzētie ugunsdrošības pasākumi, tostarp preventīvie pasākumi, novēršot un samazinot ugunsgrēka izcelšanās iespējamību.

6.4.2. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, mūsdienu ģeoloģisko procesu izmaiņas, kā arī plānotie rekultivācijas pasākumi:

6.4.2.1. Uzsākot un veicot Paredzēto darbību, tiks pārveidots līdzšinējais vides stāvoklis Darbības vietā un tās tiešā tuvumā, tajā skaitā tiks izmainīts teritorijas reljefs un esošā ainava. Kūdras ieguves teritorijā tiks iznīcināta pašreizēja veģetācija un Paredzētās darbības vietā samazināsies īpaši aizsargājamo biotopu 7110* *Neskartie augstie purvi* un 7120 *Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās* platības. Jāatzīmē, ka Paredzētās darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai tiešā tās tuvumā. Kūdras lauku susināšanas ietekmē Darbības vietā tiks pazemināts gruntsūdens līmenis pašteses ceļā, kā rezultātā notiks kūdras sēšanās jeb sablīvēšanās. Hidroloģiskā režīma izmaiņas notiks arī Darbības vietai piegulošajā teritorijā.

6.4.2.2. Lai novērtētu Darbības vietas un tai piegulošās teritorijas esošo stāvokli un Paredzētās darbības ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām sugām, tajā skaitā ornitofaunu, Ziņojuma izstrādes gaitā tika pieaicināti sertificētu sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperti (Ziņojuma 6. un 9. pielikums). Eksperti savus atzinumus snieguši par izstrādei paredzēto teritoriju ~149 ha platībā un tai piegulošo teritoriju. Ekspertu novērtējums par esošo situāciju un izpētes teritorijā konstatētajām īpaši aizsargājamajām dabas vērtībām, t.sk. īpaši aizsargājamiem biotopiem un putnu sugām, sniegts šī atzinuma 3.2.punktā, sadaļā par esošās situācijas raksturojumu.

6.4.2.3. Saskaņā ar sugu un biotopu eksperta norādīto Darbības vietā un tās tiešā ietekmes zonā nav konstatētas īpaši aizsargājamas augu sugas, taču ir konstatēti ES nozīmes aizsargājami biotopi 7110* *Neskartie augstie purvi*, 7120 *Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiska atjaunošanās* un 91D0* *Purvaini meži*. Izvērtējot esošo situāciju, sugu un biotopu aizsardzības eksperts sniedzis vērtējumu par Paredzētās darbības ietekmi uz Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā konstatēto īpaši aizsargājamo biotopu attīstību:

6.4.2.3.1. Īstenojot Paredzēto darbību, plānotajā kūdras ieguves platībā tiks iznīcināti ES aizsargājami biotopi Latvijā - 7110* *Neskartie augstie purvi* ~ 103,6 ha platībā un 7120 *Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās* 45,94 ha platībā. Tajā pat laikā norādīts, ka biotops 7110* *Neskartie augstie purvi* Latvijā aizņem ~ 266 200 ha, bet biotops 7120 *Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās* ~ 31 700 ha, līdz ar to, realizējot plānoto darbību, aktīvu un mazaktīvu purvu platības Latvijā tiks samazinātas par apmēram 0,046%, kas uzskatāms par nebūtisku lielumu.

6.4.2.3.2. Ierīkojot Paredzētās darbības teritorijā nosusināšanas sistēmas, ir prognozējama Darbības vietas piegulošajā teritorijā konstatētā īpaši aizsargājamā biotopa 91D0* *Purvaini meži* daļēja kvalitātes pazemināšanās, kas saistīta ar hidroloģiskā režīma izmaiņām. Tajā pat laikā eksperts norādījis, ka hidroloģisko apstākļu izmaiņu dēļ Paredzētās darbības robežojošā daļā nav prognozējamas būtiskas augu sugu sastāva izmaiņas, jo kopumā neizstrādāto Nīcgales purva kūdras Atradnes daļu veido lielākā vai mazākā pakāpē degradētu (ietekmētu) purva biotopu komplekss ar

vidēju vai stipru degradācijas pakāpi (kūdras lauki piekļausies purva ārmalai, kura jau šobrīd ilgstoši atrodas meliorācijas ietekmē). Prognozējot iespējamās ietekmes uz piegulošo teritoriju no hidroloģiskā režīma izmaiņu aspekta, secināts, ka, ierīkojot plānotos kūdras laukus un izveidojot kontūrgrāvjus pa plānotās kūdras ieguves perimetru, veidosies melioratīvās nosusināšanas ietekme uz piegulošajām teritorijām apmēram līdz 50m platā joslā. Ietekme uz tālāk esošajām mežu biotopu platībām eksperta ieskatā vērtējama kā nebūtiska.

- 6.4.2.3.3. Vienlaicīgi norādīts, ka meliorācijas ietekmē Darbības vietai piegulošajā teritorijā uzlabosies meža augšanas apstākļi, palielināsies to ikgadējie pieaugumi, palielināsies sīkkrūmu (viršu, vaivariņu, kasandru) apaugums un samazināsies sfagnu īpatsvars.
- 6.4.2.4. Vairāk kā 1,4 km attālumā no Paredzētās darbības vietas, ziemeļu-ziemeļrietumu virzienā Gerlaku purvā atrodas mikroliegums, kas izveidots biotopa “*Dedzis mežs*” aizsardzībai, bet nedaudz vairāk kā 2 km attālumā atrodas mikroliegums, kas izveidots lapu koku meža biotopu veida aizsardzībai. Saskaņā eksperta sniegto vērtējumu Paredzētās darbības ietekme uz šiem izveidotajiem mikroliegumiem vērtējama kā maz iespējama un nebūtiska, jo konkrēto mikroliegumu teritorijas ir saistītas ar Gerlaku purvu un tā apkārtni un atrodas tā hidroloģiskā režīma ietekmē. Mikroliegumu teritorijas no plānotās kūdras ieguves paplašināšanas teritorijas ir nodalītas ar apvidus elementiem - purvainas un mežainas platības, vairāki meliorācijas grāvji, ceļš. Līdz ar ko secināts, ka kūdras lauku paplašināšana kūdras Atradnē un ar to saistītās nosusināšanas sistēmu izveide neradīs ietekmes uz minēto mikroliegumu vides parametriem un mikroliegumu dabas vērtību saglabāšanas iespējām.
- 6.4.2.5. Saskaņā ar ornitoloģijas eksperta vērtējumu Nīcgales purvā un tā tiešā tuvumā nav konstatētas augstajiem purviem tipiskas īpaši aizsargājamas putnu sugas. Ņemot vērā, ka neizstrādātajai purva teritorijai trūkst retajām un īpaši aizsargājamajām putnu sugām nepieciešamo augstā purva elementu (lāmas, slīkšņas un minerālaugsnes salas), un atklātas ainavas, turklāt apkārtņē notiek intensīva kūdras ieguve, tad nav sagaidāms, ka tuvākajā nākotnē teritorija varētu kļūt piemērota purvam tipiskām putnu sugām. Tomēr teritorijas apsekošanas gaitā eksperts konstatējis 4 īpaši aizsargājamas putnu sugas un sniedzis vērtējumu par Paredzētās darbības ietekmi uz konstatētajam īpaši aizsargājamo putnu sugām un to populācijām (Ziņojuma 9.pielikums). Saskaņā ar eksperta norādīto kopumā konstatētas sugas ir samērā bieži izplatītas Latvijas teritorijā, tajā skaitā ārpus augsto purvu biotopiem un sugām nav konstatētas būtiskas negatīvas skaita izmaiņas pēdējās desmitgadēs:
 - 6.4.2.5.1. Kopējais rubeņu *Lyrurus tetrrix* populācijas lielums Nīcgales purvā un tā apkārtņē novērtēts kā 3 – 5 ligzdojoši pāri. Eksperts, ņemot vērā purva vienveidīgo struktūru, kā arī ievērojamās jau apsaimniekotās un meliorācijas rezultātā degradētās teritorijas, secinājis, ka teritorija nav īpaši nozīmīga rubeņu dzīvotne;
 - 6.4.2.5.2. Veicot kūdras lauku paplašināšanu, ir sagaidāms ligzdojošo vakarlēpju *Caprimulgus europaeus* skaita pieaugums, jo suga labprāt ligzdo degradētu augsto purvu apmales zonā;
 - 6.4.2.5.3. Pēc sugai raksturīgām pazīmēm Darbības vietā konstatēta melnās dzilnas *Dryocopus martius* klātbūtne; konstatēts arī viens īpatnis ligzdošanai piemērotā biotopā 72. kvartāla 4. nogabalā un 76. kvartāla 6. nogabalā. Suga ir Latvijā samērā bieži izplatīta, un kūdras ieguves rezultātā iespējamās hidroloģiskā režīma izmaiņas būtiski neietekmēs melnās dzilnas turpmāku eksistenci apkārtējās mežaudzēs.
 - 6.4.2.5.4. Tāpat saskaņā ar eksperta vērtējumu Nīcgales purvā iespējama arī vismaz viena dzērvju *Grus grus* pāra ligzdošana. Paplašinot kūdras ieguves teritoriju,

nosusināšanas un antropogēnās slodzes rezultātā, iespējams, tiks iznīcināta konstatētā dzērvju *Grus grus* pāra ligzdošanas teritorija, tomēr atbilstoši eksperta vērtējumam, kūdras ieguves lauku paplašināšana kopumā būtiski neapdraud konstatēto īpaši aizsargājamo putnu sugu populācijas valstī kopumā. Tāpat vērsta uzmanība, ka, mainoties ligzdošanas ekoloģijai, dzērves ārpus klasiskām ligzdošanas vietām augstajos purvos ir uzsākušas ligzdošanu dažādos nepatstāvīgos mitrājos lauksaimniecības zemēs, bebrainēs, mitros un pārplūstošos izcirtumos u.c.

- 6.4.2.7. Eksperts sniedzis vērtējumu arī par Paredzētās darbības ietekmi uz tuvākā apkārtnē esošo īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai izveidoto mikroliegumu teritorijām ~ 1,23 km attālumā no Paredzētās darbības teritorijas dienvidaustrumu virzienā no Paredzētās darbības teritorijas ir izveidots mikroliegums baltmugurdzeņa *Dendrocopus leucotus* ligzdošanas vietā, bet ~ 2,0 km attālumā uz dienvidaustrumiem no Paredzētās darbības vietas izveidots mikroliegums mazā ērgļa *Aquila pomarina* aizsardzībai. Saskaņā ar eksperta sniegto atzinumu plānotā saimnieciskā darbība negatīvi neietekmēs ligzdošanas apstākļus un neradīs traucējumu īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai.
- 6.4.2.6. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām pēc derīgā izrakteņa ieguves Nīcgales purvā nepieciešams veikt izstrādāto teritoriju rekultivāciju. Ziņojumā norādīts, ka rekultivācijas mērķis ir nodrošināt pilnvērtīgu ieguves vietas turpmāku izmantošanu pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas, novērst draudus cilvēku veselībai un dzīvībai un apkārtējai videi, kā arī sekmēt ieguves vietas iekļaušanos ainavā. Kūdras ieguves gadījumā nosusinātās un izstrādātās teritorijas pēc iespējas ātrāk nepieciešams rekultivēt, jo šādas teritorijas saistībā ar kūdras sedzošā augsnes slāņa noņemšanu, gruntsūdens pazemināšanos un kūdras aerācijas uzlabošanu ir potenciāli SEG emisiju avoti. Tāpat rekultivācija nodrošina arī izstrādāto lauku iekļaušanos apkārtējā ainavā, uzlabo izstrādāto teritoriju ugunsdrošību un ilgtspējīgu attīstību. Ziņojumā norādīts, ka saskaņā ar zemes tiesiskās valdītājas LVM rekomendēto, Nīcgales purva kūdras ieguves vieta pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas ir sagatavojama meža ieaudzēšanai. Vienlaikus zemes turpmākā apsaimniekošanas veida noteikšanai, LVM ir izvirzījusi papildus nosacījumus, kas izpildāmi pēc kūdras ieguves pabeigšanas lietošanā nodotajā teritorijā, proti, jāsaglabā kūdras ieguves procesā izveidotā meliorācijas sistēma un hidrotehniskās būves (novadgrāvji, caurtekas) un jānodrošina meliorācijas sistēmas (drenāžai un/vai novadgrāvjiem) darbība, kas nozīmē noteiktu grāvju blīvumu teritorijā, atkarībā no grunts īpašībām. Tāpat norādīts, ka jāsaglabā izrakteņa ieguves apsaimniekošanai veidotais infrastruktūras pamats.
- 6.4.2.7. Ziņojumā vērsta uzmanība, ka, lai nodrošinātu ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu rekultivētajā platībā, augsnes ielabošanai nepieciešams izmantot koksnes pelnus, kas, lai kompensētu ar biomasu iznestās un izskalojušās barības vielas, ienesami augsnē pēc katras kopšanas un galvenās cirtes. Norādīts, ka pirms galvenās cirtes ieteicams izmantot slāpekļa mēslojumu, ko ienes 10 gadus pirms plānotās mežizstrādes (deva 120 kg/ha). Lai saimniekotu ar plānoto 40 gadu aprites ciklu, mežaudze jāreģistrē kā plantāciju mežs un, sākot ar jaunaudžu kopšanas cirti, jānodrošina optimāli apstākļi (apgaismojums, barības vielu pieejamība) pastāvīgam krājas pieauguma palielinājumam. Pēc galvenās cirtes atjaunojamas meliorācijas sistēmas, kurām jāveic regulāras apkopes arī pārējā laikā, lai novērstu nepietiekoši aerētu augsnes apgabalu veidošanos.
- 6.4.2.8. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, ievērojot Nīcgales purva kūdras ieguves vietas kūdras izstrādes tehnoloģisko ieguves shēmu, tiek plānots, ka kūdras ieguves vietas rekultivācijas pasākumi, veicot meža ieaudzēšanu, tiks veikti pakāpeniski, vairākās kārtās, paralēli derīgo izrakteņu ieguvei. Kopumā, ievērojot kūdras ieguves laukos

esošo kūdras resursa apjomu, kūdras ieguves rekultivācija tiek paredzēta 6 kārtās. Ziņojumā prognozēts, ka pirmās kārtas rekultivācijas pasākumi 23,1 ha platībā tiks uzsākti laikā līdz 2023.gadam, otrās kārtas pasākumi 16,7 ha platībā - līdz 2028.gadam, pakāpeniski plānots rekultivēt arī citas ekspluatācijā esošo kūdras ieguves lauku platības (kūdras ieguves teritorijas rekultivācijas kārtas skatīt Ziņojuma 2.11.1.attēlā). Kā noslēdzošais rekultivācijas pasākumu posms tiek prognozēti kūdras ieguves lauki paplašināmajā daļā. Ziņojumā norādīts, ka Paredzētās darbības vietas detalizēts rekultivācijas darbu plāns tiks izstrādāts derīgo izrakteņu ieguves projektā.

6.4.2.9. Izvērtējis Ziņojumā sniegto informāciju, veikto novērtējumu un institūciju viedokļus par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, Birojs secina, ka ietekme uz Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā konstatētajām īpaši aizsargājamām putnu sugām nav vērtējama kā būtiski negatīva, tajā pat laikā Paredzētās darbības gaitā Paredzētās darbības vietā par ~ 103,63 ha lielu platību samazināsies īpaši aizsargājamā biotopa 7110* *Neskartie augstie purvi* un par ~ 45,94 ha īpaši aizsargājamā biotopa 7120 *Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās* platības. Saskaņā ar Ziņojumā novērtēto kopumā Paredzētās darbības rezultātā aktīvu un mazaktīvu purvu platības Latvijā tiks samazinātas par apmēram 0,046%, kas kopumā Latvijā nav uzskatāms par būtisku īpaši aizsargājamā biotopa platības samazinājumu un nebūtu vērtējams kā nozīmīgs apdraudošs un darbību limitējošs faktors īpaši aizsargājamo sugu un biotopu saglabāšanās iespējām Daugavpils novadā un valstī kopumā, turklāt Paredzētās darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai tiešā tās tuvumā. Gan DAP, gan Pārvalde savos paustajos viedokļos nav izteikušas noraidošu attieksmi pret sagatavoto Ziņojumu un plānotajiem Paredzētās darbības risinājumiem attiecība uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām dabas vērtībām. Birojs secina, ka pie nosacījuma, ja tiek ievēroti Ziņojumā iestrādātie Paredzētās darbības īstenošanas risinājumi, tajā skaitā risinājumi, kas saistīti ar ietekmes uz vidi mazināšanas pasākumiem, nav sagaidāms, ka Paredzētās darbības ietekmes zona varētu būt nozīmīgi plašāka kā Ziņojumā novērtētā un Paredzētā darbības atstās nelabvēlīgu ietekmi uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamo putnu populācijām.

6.4.2.10. Paredzētās darbības kontekstā ietekmes uz vidi izvērtējuma ietvaros novērtētas SEG emisiju vērtības, kas radīsies no kūdras ieguves procesiem Paredzētās darbības teritorijā un to prognozētais samazinājums īstenojot plānoto zemes rekultivācijas veidu. SEG emisiju aprēķinā ietvertas jaunās kūdras ieguve teritorijas 149,03 ha platībā. Aprēķinos izmantota SEG inventarizācijas ziņojumā pielietotā metode, kas atbilst Starpvalstu klimata izmaiņu padomes vadlīnijās iekļautajiem emisiju faktoriem. Aprēķinu pieņēmumi kūdras ieguves raksturošanai un SEG emisiju faktori kūdras ieguves laukiem parādīti Ziņojuma 4.8.1. un 4.8.2.tabulās. Aprēķinos pieņemts, ka kūdras ieguvi veic līdz minerālaugsnei, saglabājot vidēji 30 cm biezu kūdras slāni. Oglekļa uzkrājuma izmaiņas pēc ieguves pārtraukšanas, veicot rekultivējamās platības apmežošanu, novērtētas visās oglekļa krātuvēs (augsnē, zemsegā, dzīvajā un nedzīvajā biomasā un koksnes produktos), kā arī aizstāšanas efekts, ko rada biokurināmais, salīdzinot ar dabasgāzes sadedzināšanas katliem. Aprēķins veikts kopumā 200 gadus ilgam periodam, tajā skaitā kūdras ieguve plānota 45 gadus. Ziņojumā norādīts, ka obligāts priekšnosacījums prognozēto SEG emisiju samazinājuma rādītāju sasniegšanai ir ilgtspējīga meža apsaimniekošana rekultivētajā platībā, tajā skaitā izmantojot augsnes ielabošanai koksnes pelnus, kas ienesami augsnē pēc katras kopšanas un galvenās cirtes, lai kompensētu ar biomasu iznestās un izskalojušās barības vielas. Ziņojumā skaidrots, ka neatkarīgi no aizstāšanas efekta iekļaušanas vai neiekļaušanas aprēķinos, kūdras ieguves platība ilgtermiņā kļūs par CO₂ piesaistes

avotu. Šajā kontekstā viedokli sniegusi arī DAP, kas Ziņojumā sniegtos pieņēmumus un aprēķinus novērtējusi par ticamiem un kopumā iespējamiem.

6.4.2.11. Tāpat Ziņojumā norādīts, ka Ierosinātāja ir Latvijas Kūdras ražotāju asociācijas biedre, bet asociācija savukārt ir dalībniece Eiropas Kūdras un Substrātu asociācijā (*European Peat and Growing Media Asociacion - EPAGMA*), kas pārstāv ES kūdras ražošanas jomas intereses. EPAGMA biedriem, tajā skaitā, Ierosinātājai, ir saistoši organizācijas kūdras resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas pamatprincipi un izstrādātie dokumenti, kuri citu starpā paredz arī ar rekultivāciju un ar klimata pārmaiņām saistītu pasākumu īstenošanu, tajā skaitā visi asociācijas biedri ņem vērā SEG emisijas visā kūdras ražošanas ciklā u.c. Kļūstot par asociācijas biedriem, attiecīgās organizācijas apņemas izmantot labākās pieejamās metodes un kvalitātes standartus.

6.4.2.12. Ņemot vērā minēto, ievērojamās līdzšinējās ieguves platības un to, ka Paredzētā darbība līdz ar esošo darbību vairāk kā 2 reizes pārsniedz IVN veikšanas robežvērtības, kā arī sagaidāmās ietekmes ilgumu, Biroja vērš uzmanību, ka kūdras ieguve un tai sekojoša rekultivācijas plānošana ir jāveic mērķtiecīgi un stratēģiski saskaņā ar Ziņojumā norādīto, plānojot kūdras ieguves vietas tādējādi, lai tālredzīgi un prognozējami veidotos lauki, kur atlikušais kūdras slānis sasniedz biežumu rekultivācijai lietderīgā platībā. Arī plānošanas dokumentā "*Vides politikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam*" secināts, ka klimata pārmaiņu jomā aktuāla problēma ir SEG emisiju samazināšana un CO₂ piesaiste. Kā svarīgākie veicamie pasākumi definēta arī SEG emisiju pasākumu apzināšana visos tautsaimniecības sektoros, lai panāktu ierobežotu SEG pieaugumu tautsaimniecības nozarēs. Tā kā pašlaik Latvijā un pasaulē tiek intensīvi strādāts pie SEG jomas ierobežošanas konceptuāliem un secīgi regulējošiem jautājumiem, savukārt arī purvu rekultivācijas un ar to saistīto SEG emisiju jautājumi ir attīstībā esoša joma, kurā arī Latvijā uzsākti pētījumi, un pieredze par piemērotākajiem risinājumiem ir izpētes un attīstības posmā, jāreķinās ar iespējamu papildus normatīvo aktu regulējumu attīstību, un, iespējams, papildus risinājumu nepieciešamību nākotnē.

6.4.2.13. Novērtējis Ziņojumā ietverto informāciju, Birojs secina, ka Ziņojumā ir paredzēti pasākumi, kas būtu nepieciešami iespējamo ietekmju novēršanai/mazināšanai un atzīst, ka pašreizējā situācijā konkrētā ietekmes aspekta ziņā nav pamata darbības nepieļaušanai, ja tiek ievēroti jau iepriekš šajā Biroja atzinumā noteiktie obligātie nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir pieļaujama vai aizliedzama hidroloģisko u.c. ietekmju radītās ietekmes uz dabas vērtībām aspektā (skatīt šī Biroja atzinuma 6.4.1.9.punktu). **Vienlaikus Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.pankta (10)daļu darbu veikšanai ir norādāms papildus nosacījums, ar kādu Paredzētā darbība ir iespējama vai nav pieļaujama:**

a) **Atbilstoši Ziņojumā jau iestrādātajam plānotas rekultivācijas principam Ierosinātājai jāparedz un jāīsteno posmsecīgs rekultivācijas pasākumu plāns, kurā nosakāma arī rekultivējamo teritoriju veidošanās secība un rekultivācijas laika grafiks, lai uzsākot Paredzēto darbību, nodrošinātu pakāpenisku izstrādāto teritoriju rekultivāciju paralēli kūdras ieguvei.**

6.4.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp transportēšanas ietekmes:

6.4.3.1. Kūdras ieguves procesā gaisa piesārņojuma emisijas veidosies galvenokārt no iesaistītās tehnikas kūdras ieguves lauku sagatavošanas, kūdras ieguves un transportēšanas procesiem, kūdras uzglabāšanas, kā arī vēja erozijas ietekmē no kūdras ieguves laukiem.

- 6.4.3.2. Ierosinātāja kūdras ieguvī Nīcgales purva teritorijā ~ 205,6 ha platībā Atradnes teritorijā veic jau šobrīd, tādēļ Ziņojumā Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa piesārņojošo vielu emisiju un izmaiņām gaisa kvalitātē novērtēšanai veikti aprēķini gan esošajai darbībai, gan Paredzētajai darbībai, ņemot vērā summāro ietekmi. Norādāms, ka kūdras ieguves lauku tiešā tuvumā nav individuālu dzīvojamo māju un apdzīvotu vietu.
- 6.4.3.3. Saskaņā ar plānoto kūdras ieguves tehnoloģisko shēmu Paredzētajā darbības vietā kūdras resursu ieguve tiek plānota izmantojot divas kūdras ieguves metodes – frēzkūdras ieguvī un grieztās kūdras ieguvī. Ziņojumā skaidrots, ka, veicot kūdras izstrādes procesa radītā gaisa piesārņojuma aprēķinus, piesārņojošo vielu emisijas no kūdras griešanas novērtējums atsevišķi nav izdalīts, pamatojoties uz to, ka literatūrā šiem procesiem nav noteiktu emisijas faktoru, jo grieztās kūdras ieguve tiek veikta pie kūdras mitruma 91 – 92%, līdz ar to nav prognozējamās daļiņu emisijas. Savukārt veicot kūdras ieguvī pielietojot frēzkūdras paņēmienu, kūdras ieguves laukos sagaidāmas ievērojamas cieto daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} emisijas, līdz ar to Ziņojumā novērtēts, ka par nozīmīgāko gaisa piesārņojuma avotu var izdalīt tieši frēzkūdras ieguves tehnoloģisko procesu, kas saistās ar kūdras iegulas frēzēšanu, ieguves lauku apstrādi ar kultivatoru, kūdras savākšanu, kūdras uzglabāšanas krautņu bērtņošanu un iekraušanu transportlīdzekļos. Pamatojoties uz iepriekš minēto, Ziņojumā veicot piesārņojošo vielu emisiju aprēķinus, pieņemts, ka augstākas gaisa piesārņojošo vielu emisijas rada frēzkūdras ieguves metode (salīdzinājumā ar kombinētās ieguves metodi), līdz ar to Ziņojumā veikti aprēķini no ietekmes uz vidi viedokļa sliktākajai alternatīvai.
- 6.4.3.4. Ziņojumā aprēķināts, ka maksimālais gadā plānotais frēzkūdras ieguves apjoms būs ~ 13050 t jeb 125 475 m³, turpinot apstrādāt 163 ha ekspluatācijā esošās teritorijas un 16950 t jeb 148 775 m³, apstrādājot 132 ha ekspluatācijā plānotās teritorijas. Atbilstoši Ziņojumam tiek prognozēts, ka gada laikā izstrādātās kūdras apjoms būs mainīgs un svārstīsies no 56 līdz 274 tūkst. m³ gadā, izmantojot kombinēto ieguves veidu. Norādīts, ka frēzkūdras ieguves procesi plānoti laikā no ~ 18. maija līdz 31. augustam, darba laikā no plkst. 7:00 līdz 19:00 (~ 1272 stundas gadā). Savukārt kūdras pārkausa mašīnās - visu gadu, izņemot laika periodu pavasarī, kad atbilstoši stāvoklim uz ceļa var tikt piemērots masas ierobežojums (vidēji 45 - 60 dienas).
- 6.4.3.5. Ziņojumā novērtēts, ka pielietojot kombinēto kūdras ieguves metodi plānots izmantot 14 tehnikas vienības - traktortehniku, ekskavatorus, buldozeru tehniku, bērtņošanas tehniku un kūdras griešanas pašgājējtehniku *Steba*. No paredzētās tehnikas izmantošanas (gan grieztās kūdras, gan frēzkūdras ieguvē izmantotās tehnikas) aprēķinātas slāpekļa oksīdu, oglekļa oksīdu, daļiņu PM₁₀, daļiņu PM_{2,5} un gaistošo organisko savienojumu emisijas. Piesārņojošo vielu emisiju daudzums no kūdras ieguvē procesā iesaistītās tehnikas emisiju daudzuma Ziņojumā noteikts, balstoties uz vidējo tehnikas vienību darba laiku izstrādes sezonā, prognozēto darbības ilgumu, vidējo tehnikas jaudu, noslodzes koeficientu un degvielas patēriņu. Modelēšanā pieņemts, ka visa traktortehnika tiks izmantota katru dienu - 12 stundas diennaktī, kūdras ieguves tehnikas darbības laiks paredzams no maija vidus līdz septembrim. Lai noteiktu piesārņojošo vielu emisiju daudzumu no kūdras ieguvē izmantotās tehnikas katrā no kūdras ieguves laukiem, izmantota EMEP/EEA emisiju faktoru datubāzes 1.A.4. sadaļā "*Bezceļu mobilie avoti*" sniegtā metodika.
- 6.4.3.6. Savukārt emisijas apjomu novērtēšanai no frēzkūdras ieguves un ar to saistītiem procesiem izmantoti Somijas vides institūta informatīvajā ziņojumā norādītie emisiju faktori, kas apkopoti Ziņojumā 4.2.1. tabulā. Veicot piesārņojošo emisiju modelēšanu, ir aprēķināti emisijas apjomi no kūdras frēzēšanas, kultivēšanas (rušināšana),

savākšanas, bērtņošanas un iekraušanas procesiem, savukārt grieztās kūdras ieguves procesā gaisa piesārņojuma emisijas aprēķinātas no kūdras kluču krautņu veidošanas un no to iekraušanas transportlīdzekļos. Lai novērtētu un prognozētu kopējo ietekmi uz gaisa kvalitāti, Ziņojumā kontekstā ar plānoto uzņēmuma darbību novērtēts arī transportlīdzekļu radītais piesārņojums, ieskaitot transportlīdzekļu radītās emisijas uz autoceļiem, kuri netiek izmantoti kūdras transportēšanai no Atradnes.

- 6.4.3.7. Ziņojumā aprēķināts, ka ekspluatācijā esošajā kūdras ieguves teritorijā no frēzēšanas darbiem kopējais daļiņu PM_{10} emisiju apjoms ir 19,148 t gadā jeb 4,182 grami sekundē, daļiņu PM_{25} emisijas ir 14 480 t gadā jeb 3,162 grami sekundē. Savukārt Paredzētajā darbības teritorijā, kas saistās ar kūdras ieguves lauku paplašināšanu, no frēzēšanas darbiem kopējais daļiņu PM_{10} emisiju apjoms prognozējams 22 704 t gadā jeb 4,958 grami sekundē, bet daļiņu $PM_{2,5}$ emisijas ir 17,169 t gadā jeb 3,749 grami sekundē.
- 6.4.3.8. Ziņojumā veikts arī sagaidāmās ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums. Gaisa piesārņojuma līmeņa novērtēšanai, ko rada transporta plūsma uz autoceļiem, izmantotas DMRB vadlīnijas, kas izstrādātas pēc Lielbritānijas Automaģistrāļu aģentūras pasūtījuma (Design Manual for Roads and Bridges, turpmāk tekstā - DMRB). Gaisu piesārņojošo vielu izkliedes aprēķini veikti izmantojot datorprogrammu *ADMS Roads 3.4.* (izstrādātājs *CERC - Cambridge Environmental Research Consultants*, beztermiņa licence P05-0628-C-AR320-LV), kura ietver DMRB emisijas faktoru datu bāzi. Minētā programma pielietojama rūpniecisko avotu gaisa izmešu izkliedes un smakas izplatības aprēķināšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi un reljefu, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķiniem izmantoti LVĢMC Daugavpils novērojuma stacijas dati par meteoroloģiskajiem apstākļiem, kas raksturo laika apstākļus teritorijas apkārtnē 2014. gadā ar 1 stundas intervālu. Ziņojumā iekļauts piesārņojošo vielu izkliedes rezultātu novērtējums no kūdras ieguves procesiem, kas salīdzināti ar Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumos Nr.1290 "*Noteikumi par gaisa kvalitāti*" (turpmāk Gaisa noteikumi Nr.1290) ietvertajiem normatīviem. Kopējais gaisa piesārņojuma novērtējums Ziņojumā ir veikts teritorijām, kas atrodas vistuvāk dzīvojamām mājām.
- 6.4.3.9. Ziņojumā ir sniegti esošās situācijas gaisa piesārņojuma aprēķinu rezultāti, kas veido gaisa piesārņojuma fonu Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā. Lai aprēķinātu gaisa piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanu plānotajai situācijai vienlaicīgi ņemta vērā gan esošā kūdras ieguve, kas, veicot aprēķinus, tiek uzskatīta par piesārņojuma fonu, gan plānotā darbība. Daļiņu PM_{10} un $PM_{2,5}$ aprēķinātā maksimālā summārā koncentrācija, kūdras ieguvē izmantojot frēzēšanas paņēmienu, kas saistīts ar lielāku kūdras putekļaino daļiņu emisiju gaisā nekā gabalkūdras ieguves paņēmiens, var sasniegt 29,4 % no diennakts koncentrācijas un 23,8 % no gada robežlieluma daļiņām PM_{10} un 28,4 % no gada robežlieluma daļiņām $PM_{2,5}$. Maksimālā koncentrācija gan daļiņu PM_{10} diennakts koncentrācijas 90,41. procentile, gan daļiņu PM_{10} un daļiņu $PM_{2,5}$ gada vidējās koncentrācijas ārpus darba vides pēc aprēķinu datiem tiek sasniegta kūdras ieguves teritorijas ziemeļu pusē ~ 1,4 km attālumā no dzīvojamām mājām "*Vārpas*". Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem gan esošajai, gan plānotajai situācijai nevienā no gadījumiem maksimālā aprēķinātā piesārņojošās vielas summārā koncentrācija nepārsniedz 30% no gaisa kvalitātes normatīva. Novērtēts, ka slāpekļa dioksīdu un oglekļa oksīdu koncentrācijas ir nenozīmīgos daudzumos, salīdzinot ar robežlielumiem - aprēķinātā slāpekļa dioksīda stundas koncentrācijas 99,79. procentile plānotajā situācijā uz teritorijas robežas sastāda $7,87 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (2,4 % no atbilstošā gaisa kvalitātes normatīva), gada vidējās koncentrācijas $3,05 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (7,6 % no atbilstošā gaisa kvalitātes normatīva), savukārt oglekļa oksīda astoņu stundu 100.procentiles

maksimālā koncentrācija uz teritorijas robežas ir 324,49 µg/m³ (3,24 % no atbilstošā gaisa kvalitātes normatīva). Līdz ar to Ziņojumā norādīts, ka izkliedes aprēķinu rezultāti plānotajai situācijai parāda, ka cieto daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} koncentrācijas, kā arī gāzveida piesārņojošo vielu koncentrācijas nepārsniegs Gaisa noteikumos Nr.1290 noteiktās robežvērtības ne Paredzētās darbības vietā, ne esošā Atradnes laukā, ne ārpus Atradnes teritorijas esošo dzīvojamo māju teritorijās, kā rezultātā secināms, ka Paredzētā darbība neatstās būtisku ietekmi uz apkārtnes gaisa kvalitāti.

6.4.3.10. Savukārt lai novērtētu kūdras transportēšanā iesaistītā autotransporta prognozējamo ietekmi gaisa un trokšņa piesārņojuma jomā, Ziņojumā veikta piesārņojošo emisiju līmeņu modelēšana kūdras transportēšanas maršrutā. Paredzētās darbības gaitā radīto gaisa kvalitātes izmaiņu novērtējums no kūdras transportēšanas sniegts Ziņojuma 4.4. nodaļā. Ziņojumā izvērtēts, ka galvenie emisiju apjomi derīgā izrakteņa pārvadāšanas procesā veidojas nevis no transportlīdzekļu dzinēju darbības, bet gan no to kustības pa grants segumu. Ziņojumā aprēķinātais daļiņu PM₁₀ emisiju daudzums no grants ceļa posma Nīcgales atradne – autoceļš A6 ir 0,36 t gadā esošajā situācijā un 0,83 t plānotajā situācijā, savukārt PM_{2,5} emisijas esošajā situācijā plānotas 0,036 t gadā un plānotajā situācijā - 0,083 t gadā. Ziņojumā vērsta uzmanība, ka šādas putekļu emisijas ir raksturīgas tikai periodiem, kad pie pietiekami augstas gaisa temperatūras vairākas dienas nav novērojami nokrišņi, līdz ar to transportlīdzekļu kustības radīto daļiņu piezemes koncentrāciju aprēķinu rezultāti normatīvajos aktos noteiktajiem noteikšanas periodiem uzskatāmi par indikatīviem. Ziņojumā attēloti izkliedes aprēķinu rezultāti no transporta plūsmas pa Darbības vietas apkārtnē esošajiem grants ceļiem, kā arī ceļa V712 posmam, kas savieno kūdras transportēšanas maršrutu ar autoceļu A6. Ziņojumā novērtēts, ka, ja tiek salīdzināta esošā situācija ar plānoto, tad ir prognozējams piesārņojuma pieaugums, tomēr iegūtie aprēķina rezultāti par kūdras transportēšanā laikā izmantojamo autotransporta prognozējamo gaisa piesārņojuma emisijām, norāda, ka ne esošā, ne prognozētā gaisa piesārņojošo vielu maksimālā summārā koncentrācija, palielinoties satiksmes intensitātei, nepārsniegs Gaisa noteikumos Nr. 1290 noteiktos robežlielumus un var secināt, ka Paredzētās darbības gaitā iegūtās kūdras transportēšanas radītās gaisa kvalitātes izmaiņas būs nebūtiskas un neatstās jūtamu ietekmi uz gaisa kvalitāti transportēšanas maršrutam piegulošajā teritorijās, t.sk. tuvāko viensētu (piemēram, “*Peonijas*”, “*Sidrabenis*” u.c.) teritorijās. Vienlaikus Ziņojumā norādīts, ka, vērtējot kopējo piesārņojuma ietekmi, ir konstatēti daļiņu PM₁₀ koncentrāciju robežlielumu pārsniegumi uz autoceļa, kuru uzņēmums neizmanto savas darbības nodrošināšanai, kas skaidrojams ar salīdzinoši lielo transportlīdzekļu intensitāti un to pārvietošanos pa ceļu ar grants segumu.

6.4.3.11. Tāpat Ziņojumā novērtēti arī nelabvēlīgie meteoroloģiskie apstākļi pamatojoties uz izkliedes aprēķiniem, izvērtējot visas situācijas gada griezumā - visos gadījumos piesārņojošo vielu maksimālās koncentrācijas konstatētas pie ļoti neliela gaisa masu sajaukšanās augstuma un maza vēja ātruma, līdz ar to secināts, ka piesārņojuma izkliedei visnelabvēlīgākie ir stabilas atmosfēras apstākļi.

6.4.3.12. Attiecībā uz kūdras ieguves teritorijas sagatavošanu Ziņojumā skaidrots, ka kūdras lauku sagatavošanas posmā ir iesaistīts mazāks tehnikas vienību skaits un ar to saistītais gaisa piesārņojums uzskatāms par maz nozīmīgu salīdzinājumā ar gaisa piesārņojumu, kas rodas kūdras ieguves procesos un ar tiem saistītajās operācijās, turklāt kūdras ieguves lauku sagatavošanas darbi un meliorācijas sistēmu ierīkošana ir paredzama laika periodā, kad netiek veikta aktīva kūdras ražošana ekspluatācijā esošajās teritorijās, līdz ar to nav paredzama arī gaisa piesārņojuma līmeņa summa palielināšanās virs kritiskajiem robežlielumiem.

6.4.3.13. Ziņojumā skaidrots, ka, uzsākot kūdras ieguves lauku ierīkošanu un tālāku ekspluatāciju, tiek prognozēta vēja erozijas ietekme, kas saistīta ar augsnes un iežu noārdīšanos dabisku procesu rezultātā - vēja ietekmē. Tā kā teritorijā kopumā dominē mālaines augsnes, tad minētā ietekme gan ir attiecināma tikai uz Paredzētās darbības teritoriju, kurā tiks noņemts kūdras slānis. Kūdras ieguves procesos kūdras augsnes daļiņas vēja ietekmē tiek pārnestas pa gaisu uz tuvākajām piegulošo zemju platībām, taču, ņemot vērā to, ka paplašināmo kūdras ieguves teritoriju no visām pusēm ieskauj mežu platības, šis apstāklis ir vērtējams, kā vēja eroziju mazinošs apstāklis. Tāpat Ziņojumā atzīmēts, ka gandrīz puse no Paredzētās darbības teritorijā ietilpstošajiem kūdras resursiem ir paredzēti iegūt ar grieztās kūdras paņēmienu, kas būtiski samazina kūdras smalko daļiņu emisiju gaisā ieguves vietā, un to izplatība vēja ietekmē praktiski nenotiek, līdz ar to kopumā vēja erozijas ietekme Paredzētās darbības kontekstā vērtējama kā nebūtiska.

6.4.3.14. Izvērtējot Ziņojumā ietvertu informāciju un sniegto vērtējumu par esošās darbības Atradnes laukā un Paredzētās darbības, tajā skaitā kūdras lauku sagatavošanas un kūdras ieguves, pielietojot grieztās kūdras vai frēzkūdras ieguves paņēmienu, ietekmi uz gaisa kvalitāti, Birojs pievienojas Ziņojuma autoru izdarītajiem secinājumiem, ka Paredzētā darbība, neatkarīgi no pielietotās kūdras ieguves tehnoloģijas, vērtējot arī summārās darbības Atradnē, un gaisu piesārņojošo vielu koncentrācijas, neradīs būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz gaisa kvalitāti un normālos, Ziņojumā vērtētajos, darba režīma apstākļos nav sagaidāma nozīmīga piesārņojuma izplatība ārpus Atradnes teritorijas. Atbilstoši novērtētajam pat pie vissliktākā Paredzētās darbības scenārija, kad kūdras ieguve vienlaicīgi notiks gan esošajos, gan paplašināmajos laukos, aprēķinātās summārās gaisu piesārņojošo vielu koncentrācijas nepārsniegs Gaisa noteikumos Nr.1290 noteiktos robežlielumus. Lai gan Ziņojumā norādīts, ka prioritārais kūdras ieguves veids Paredzētās darbības gaitā ir kombinētā kūdras ieguve, tomēr, arī, izvērtējot frēzkūdras ieguves ietekmi uz gaisa kvalitāti, sevišķi vērtējot frēzkūdras ieguves gaitā palielināto cieto daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} emisiju izkliedi, secināms, ka nav konstatēti tādi izslēdzošie faktori, kas turpmāk Ierosinātajai neļautu veikt kūdras ieguvi, pielietojot frēzkūdras paņēmienu, ja laika gaitā rastos tāda nepieciešamība. Birojs pievienojas Ziņojumā sniegtajam vērtējumam, ka, pamatojoties uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju summārās koncentrācijas aprēķiniem un modelēto piesārņojuma izkliedi, nav nepieciešami noteikt speciālus gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazinošus pasākumus. Tāpat Birojs uzskata, ka, ievērojot paredzēto kūdras ieguves teritorijas rekultivāciju, ko plānots uzsākt jau līdz 2023.gadam, Ierosinātāja iespējami novērsīs potenciālās SEG emisijas no izstrādātajiem kūdras laukiem. **Lemjot par obligāto nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs norāda, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātajai saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Tajā pat laikā Birojs, izvērtējis situāciju, kad Paredzētās darbības vietai tuvākā viensēta "Liepas" atrodas vismaz 600 m uz A no tās, bet citas tuvākās viensētas atrodas vairāk kā ~ 770 m no Darbības vietas, kā arī to, ka Atradni no apkārtējās teritorijas lielākoties norobežo mežaina josla, secina, ka Darbības vietas novietojums attiecībā pret apdzīvotām teritorijām ir piemērots Paredzētās darbības veikšanai. Ievērojamā attāluma dēļ gaisa piesārņojuma mazināšanas aspektā veidojas labvēlīgi apstākļi gaisa piesārņojuma izkliedei, kā rezultātā piesārņojošo vielu koncentrācijas ārpus Atradnes teritorijas un pie tuvākajām dzīvojamām mājām ir nebūtiskas. Izvērtējot konkrēto situāciju un, ievērojot normatīvos noteiktās prasības, nav**

nepieciešams noteikt speciālus gaisu piesārņojošo vielu koncentrāciju samazinošus pasākumus.

6.4.4. Troksnis un tā izplatība, tostarp no transportēšanas.

- 6.4.4.1. Kūdras ieguve un ar to saistītās darbības rada troksni, kas, atkarībā no piegulošo teritoriju izmantošanas, var būt traucējošs un atstāt ietekmi uz Darbības vietas tuvumā esošiem objektiem un teritorijām, kas ir jutīgi pret troksni, tajā skaitā cilvēku uzturēšanās vietas, dzīvojamās mājas, sabiedriskas nozīmes objekti u.c. Troksnis var būt traucējošs arī dzīvniekiem un putniem. Par nozīmīgu un būtisku ietekmi uz dzīvo dabu troksnis var kļūt, ja ietekmes zonā ir īpaši aizsargājamo sugu, tai skaitā putnu koncentrāciju, barošanās, ligzdošanas, atpūtas u.c. vietas. Trokšņa izplatības novērtējums ir veikts, ņemot vērā gan jau esošo darbību, gan Paredzēto darbību.
- 6.4.4.2. Galvenie trokšņa rašanās avoti, kas saistās ar Paredzēto darbību, ir saistīti gan ar kūdras ieguves teritorijas sagatavošanu, kas ietver teritorijas apauguma novākšanu, celmu un virsējā slāņa noņemšanu, un nosusināšanas grāvju ierīkošanu, gan ar kūdras ieguves procesiem, kā arī tās transportēšanu kūdras ieguves teritorijas iekšienē un iekraušanu autotransportā tālākai pārvadāšanai.
- 6.4.4.3. Ziņojumā sniegta informācija par iegūtās kūdras transportēšanas maršrutu, tā izvietojumu un plānotiem būvniecības risinājumiem Darbības vietā un Atradnes teritorijā, esošo un plānoto satiksmes intensitāti gan no Atradnes, gan reģionālajiem autoceļiem, kā arī sniegts vērtējums par satiksmes intensitātes palielināšanās ietekmi uz apdzīvotām teritorijām visa maršruta garumā.
- 6.4.4.4. Kūdras ieguves radītais trokšņa līmenis novērtēts Atradnes izstrādē kombinējot frēzēšanas paņēmieni (frēzkūdras ieguve) un griešanas paņēmieni (grieztais jeb gabalkūdras ieguve). Kūdras ieguve, izmantojot frēzēšanas paņēmieni, saistīta ar ieguves lauku frēzēšanu un rušināšanu, kūdras savākšanu, bērtņošanu, iekraušanu un transportēšanu, bet, izmantojot griešanas paņēmieni, tā saistīta ar ieguves lauka profilēšanu, kūdras griešanu un transportēšanu, izmantojot speciālu kūdras griešanas tehniku un autotransportu. Paredzams, ka kūdras ieguves process tiks veikts tikai darba dienās dienas laikā (periodā no 7:00 līdz 19:00), savukārt izstrādātās kūdras transportēšana paredzēta darba dienās, galvenokārt darba laikā no plkst. 7:00 - 17:00, taču saskaņā ar Ziņojumā norādīto atsevišķos gadījumos ir prognozējams, ka kūdras transportēšana var notikt vakara laikā no plkst. 19.00 - 23.00. Derīgā izrakteņa transportēšanu plānots organizēt galvenokārt izmantojot kravas automašīnas, kuru ietilpība ir 18 - 20 t.
- 6.4.4.5. Atbilstoši ornitoloģijas eksperta atzinumam Nīcgales purvā vai tā tiešā tuvumā konstatētas 4 īpaši aizsargājamo putnu sugas. Saskaņā ar eksperta vērtējumu, kūdras ieguves lauku paplašināšana būtiski neapdraud konstatēto īpaši aizsargājamo putnu sugu populācijas valstī kopumā. Konstatētās sugas ir samērā bieži izplatītas Latvijas teritorijā, tajā skaitā ārpus augsto purvu biotopiem un sugām nav konstatētas būtiskas negatīvas skaita izmaiņas pēdējās desmitgadēs, līdz ar to eksperts nav izvirzījis ietekmi mazinošus pasākumus. Izvērstāks Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz īpaši aizsargājamo putnu populācijām Darbības vietā un tās tiešā tuvumā apskatīts un izvērtēts Ziņojumā un šī atzinuma 6.4.2.punktā. Atbilstoši novērtētajam nav sagaidāms, ka Paredzētā darbības gaitā radītais troksnis varētu atstāt negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu populācijām.
- 6.4.4.6. Atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr.16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" (turpmāk Trokšņa noteikumi Nr.16) 1.pielikuma 1.2.punktam, novērtējot trokšņa rādītājus, ņem vērā, ka dienas ilgums ir

12 stundas, vakara – četras stundas, nakts – astoņas stundas. Diena ir no plkst. 7.00 līdz 19.00, vakars – no plkst. 19.00 līdz 23.00, nakts – no plkst. 23.00 līdz 7.00, bet gads ir uz skaņas emisiju attiecināms meteoroloģisko apstākļu ziņā vidējs gads. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai Darbības vietu kūdras ieguvei plānots sagatavot laikā, kad nav piemērotu laikapstākļu kūdras ieguvei (~1 - 3 gadu periodā), tādēļ kūdras lauku sagatavošanas gaitā radītais troksnis nesummēsies ar kūdras ieguves gaitā radīto troksni. Savukārt kūdras ieguvei plānots veikt laikā no maija vidus līdz oktobrim. Dienā paredzēts strādāt 12 stundas, vidēji no 7:00 līdz 19:00. Kūdras ieguves laiks un dienā nostrādāto stundu skaits atkarīgs no laikapstākļiem. Atbilstoši Trokšņa noteikumu Nr.16 1.pielikuma 1.2.punktam, - Paredzētā darbība - kūdras ieguve un transports - plānota periodā, kas kvalificējas kā diena un vakars (t.i. – nakts periodā troksnis, kas saistīts ar Paredzēto darbību, netiks radīts) un individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijās trokšņa A-izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis (L_{diena} un L_{vakars}) nedrīkst pārsniegt attiecīgi 55dB(A) un 50 dB(A).

- 6.4.4.7. Ziņojumā novērtēts, ka Atradnes tuvumā atrodas vairāki nozīmīgi transporta infrastruktūras objekti - valsts autoceļu posmi un dzelzceļa līnija *Krustpils – Daugavpils*, kas IVN novērtējuma ietvaros tika vērtēti kā fona trokšņa avoti. Informācija par trokšņa piesārņojuma avotiem, kas rodas no valsts autoceļiem, iegūta no VAS “*Latvijas Valsts ceļi*” publiskotās informācijas par satiksmes intensitātes sadalījumu diennakts griezumā satiksmes uzskaites punktos. Trokšņa rādītāju novērtēšanai un modelēšanai izmantota *Wölfel Meßsystem Software GmbH+Co K.G* izstrādātā trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra *IMMI 2015-1* (Licences numurs S72/317). Autoceļu satiksmes radītā trokšņa novērtēšanai izmantota Francijā izstrādātā aprēķinu metode “*NMB-Routes-96 (SETRA-CERTU-LCPC-CSTB)*”, bet dzelzceļa transporta radītais troksnis novērtēts, izmantojot Nīderlandē izstrādāto aprēķina metodi “*RMR*”. Vides trokšņa novērtēšanai un kartēšanai piemērots diennakts trokšņa rādītājs L_{diena} un L_{vakars} , kas raksturo dienas un vakara laikā radīto diskomfortu (A-izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis (dB(A)), kas norādīts standartā LVS ISO 1996:2:2008 “*Akustika. Vides trokšņa raksturošana, mērīšana un novērtēšana. 2.daļa: Vides trokšņa līmeņu noteikšana*”. Iegūtie rezultāti liecina, ka, aprēķinot fonu bez operatora darbības, Paredzētās darbības vietas tuvumā 8 viensētu teritorijā, kas atrodas autoceļa tuvumā, ir paaugstināts trokšņa līmenis gan dienas, gan vakara un nakts stundās, kas atbilstoši Ziņojumā norādītajam nav saistīts ar Paredzētās darbības realizāciju.
- 6.4.4.8. Lai novērtētu kūdras ieguves radīto trokšņa ietekmi, IVN ietvaros tika modelētas trīs ieguves situācijas, aprēķiniem izmantojot informāciju par maksimālo viena gada kūdras ieguves apjomu noteiktā periodā. Aprēķinātais trokšņa līmenis raksturo: maksimālo ieguves apjomu tikai esošajā teritorijā, kas raksturo nelabvēlīgāko situāciju 2016. –2018. gadā; maksimālo ieguves apjomu, veicot izstrādi vienlaicīgi gan jaunajā, gan esošajā teritorijā, kas raksturo nelabvēlīgāko situāciju 2019. – 2032.gadā; maksimālo ieguves apjomu tikai jaunajā teritorijā, kas raksturo nelabvēlīgāko situāciju 2033. – 2063. gadā. Pamatojoties uz veikto aprēķinu rezultātiem, Ziņojumā identificēts, ka nozīmīgāko trokšņa piesārņojumu radīs kūdras ieguve laika periodā no 2019. līdz 2032. gadam, tādēļ kopējā trokšņa līmeņa novērtēšanai ticis sagatavots aprēķinu variants, kurā ietverti esošie trokšņa avoti un ar Paredzēto darbību saistītie trokšņa avoti, kas darbosies laika periodā no 2019. līdz 2032. gadam.
- 6.4.4.9. Vērtējot ietekmes no kūdras ieguves procesiem esošajās un plānotajās teritorijās attiecībā pret dzīvojamām teritorijām, kurās piemērojami trokšņu robežlielumi, secināms, ka lielākā daļa no ieguves laukiem atrodas no šādām teritorijām salīdzinoši atstātus (vismaz 600m un vairāk), turklāt Darbības vietu no apkārtējām teritorijām

ieskauj mežu teritorijas. Darbības vietas tiešā tuvumā neatrodas neviena dzīvojamā ēka vai sabiedriski nozīmīgs objekts. Ziņojumā novērtēts, ka ieguves laukiem tuvākajās teritorijās, kurās piemērojami trokšņu robežlielumi - viensētās "Purmaļi", "Liepas" un "Birži" būtiskas izmaiņas un robežlielumu pārsniegumi nav sagaidāmi.

6.4.4.10. Ziņojumā vērtētais Paredzētās darbības gaitā iegūtās kūdras transportēšanas maršruts ārpus Atradnes teritorijas sakrīt ar jau esošo kūdras transportēšanas maršrutu no pašlaik ekspluatācijā esošā lauka, kas sākotnēji virzās pa LVM valdījumā esošo uzņēmuma autoceļu, tālāk pa pašvaldības grants seguma autoceļu *Vingri - Purvs (76-3)* 1,95 km garā posmā, kas pieslēdzas vietējās nozīmes grants seguma autoceļam *V712 Joņupe - Keramzīta rūpnīca - Nīcgale*. Kopējais transportēšanas maršruta garums ar grants segumu (Atradne - autoceļš A6) ir 3 km garš. Tālāk kūdra tiek transportēta pa autoceļu A6 uz kūdras pārstrādes rūpnīcu Jelgavas novada Līvberzes pagastā. Ziņojumā norādīts, ka kūdras transportēšana pa pašvaldībai piederošo ceļa posmu un vietējas nozīmes ceļu V712 netiek veikta pavasara šķīdoņa laikā, kad atbilstoši autoceļa īpašnieka lēmumam tiek ieviesti autotransporta masas ierobežojumi uz ceļiem ar grants segumu. Transportēšanas maršruts no Atradnes pa minētajiem autoceļiem virzās galvenokārt caur meža un lauksaimniecības zemēm. Posma tuvumā no V712 līdz autoceļam A6 atrodas samērā daudz dzīvojamo māju, kuru attālums līdz autoceļam norādīts Ziņojuma 4.4.1.tabulā. Piecas no viensētām atrodas mazāk kā 100 m attālumā no minētā autoceļa, tajā skaitā viensēta "Sniedzes", kas atrodas autoceļa A6 tiešā tuvumā, t.i., attālumā, kas sakrīt ar 1997.gada 5.februāra likumā "Aizsargjoslu likums" (turpmāk Aizsargjoslu likums) noteikto aizsargjoslas platumu gar valsts reģionālajiem autoceļiem, kas noteikts 60 m.

6.4.4.11. Ziņojumā, balstoties uz prognozētajiem aprēķiniem par plānoto izstrādes apjomu un ievērojot kūdras transportēšanai paredzēto kravas automašīnu ietilpību, aprēķināts, ka gada laikā, ņemot vērā gan esošo, gan Paredzēto darbību, paredzēts veikt līdz 2477 reisiem gadā jeb 4954 reisu turp – atpakaļ. Tāpat Ziņojumā aprēķināts aptuvenš transportēšanas reisu skaits, ja ieguve tiktu veikta tikai esošajā teritorijā (~1150 reisi gadā) un tikai jaunajā teritorijā (~1172 reisi) gadā. Ziņojumā sniegta informācija, ka pašlaik esošā autotransporta intensitāte veido ~4 autotransporta vienības dienā (8 reisi turp – atpakaļ). Kūdras atradnes paplašināšanas rezultātā, nelielam laika periodam ir prognozējama satiksmes intensitātes palielināšanās no 4 līdz ~8 autotransporta vienībām dienā (8 – 16 reisiem turp – atpakaļ), taču, uzsākoties ekspluatācijā esošo kūdras ieguves lauku pakāpeniskai rekultivācijai, samazināsies iegūstamās un transportējamās kūdras apjomi, kas līdztekus samazinās arī pārvadājuma intensitāti. Noslēdzoties kūdras iguvei esošajos kūdras ieguves laukos (plānots ap 2032.gadu), pārvadājuma transporta intensitāte nebūs lielāka par 4 autotransporta vienībām dienā, un būs līdzvērtīga līdzšinējai intensitātei.

6.4.4.12. Ziņojumā ietvertajā autotransporta radītā trokšņa līmeņa izmaiņu novērtējuma rezultātā secināts, ka viensētās, kuras atrodas iegūtās kūdras transportēšanas maršruta tuvumā vai tieši pie autoceļiem (līdz 60 m), nav sagaidāms, ka Paredzētās darbības ietekmē, palielinoties kravas automašīnu reisu skaitam no Darbības vietas uz Ierosinātās kūdras ražotni, ievērojami palielinās autotransporta radītā trokšņa ietekme. Esošās trokšņa līmeņa vērtības (L_{diena} , L_{vakars}) un aprēķinātais trokšņa līmenis, Paredzētās darbības gaitā palielinoties kravas transporta ietekmei, transportēšanas maršrutam piegulošajās teritorijās esošajās viensētās parādīts Ziņojuma 4.3.6.tabulā. Aprēķinātie rezultāti parāda, ka, palielinoties kravas transporta reisu skaitam, trokšņa līmenis palielināsies, tomēr tā palielinājums attiecībā pret jau esošo situāciju ir kopumā neliels – laika periodā no 2019. - 2032.gadam Darbības vietas tuvumā esošajās viensētās "Mežziēdi", "Peonijas" un "Purmaļi" ir paredzams trokšņa līmeņa pieaugums par 1 dB (A), tādējādi sasniedzot attiecīgi dienas un vakara stundās 39 – 46

db(A). Nevienā no minētajām viensētām trokšņa līmenis dienas un vakara periodā nepārsniedz Trokšņu noteikumos Nr. 16 noteiktos vides trokšņa robežlielumus, vienlaicīgi paaugstināts trokšņa līmenis joprojām saglabāsies 8 viensētu teritorijā, tomēr tas nav saistīts ar Paredzētās darbības realizāciju. Attiecībā uz dzīvojamās mājas "Sniedzes" atrašanos valsts reģionālā autoceļa A6 aizsargjoslā, kuras platums lauku apvidos no ceļa ass uz katru pusi ir 60 m, Ziņojumā norādīts, ka atbilstoši Trokšņa noteikumu Nr.16 2.pielikumam aizsargjoslās gar autoceļiem vides trokšņa robežlielumi uzskatāmi par mērķlielumiem.

6.4.4.13. Atbilstoši veiktajam Paredzētās darbības ietekmes uz transporta intensitātes palielināšanos kūdras transportēšanas maršrutā novērtējumam, secināts, ka ar Paredzēto darbību saistītajai iegūtā materiāla transportēšanai nav nepieciešama jaunu autoceļu izbūve ārpus esošās un Paredzētās darbības norises vietas, un tā neradīs būtiskas izmaiņas kopējā transporta radītā gaisa piesārņojuma un trokšņa līmenī, ko galvenokārt veido transportēšanas maršrutā esošā satiksmes intensitāte uz valsts un pašvaldību autoceļiem, kas nav saistāma tikai ar kūdras transportēšanu. Tajā pat laikā Biroja ieskatā atkarībā no pieprasījuma un sezonas, autotransporta plūsma var būt daļēji mainīga, taču kopumā Paredzētās darbības pieaugums uz tuvākajiem autoceļiem uzskatāms par relatīvi nelielu, līdz ar to salīdzinot ar jau esošo situāciju Paredzētās darbības gaitā nav sagaidāma būtiska ietekme uz gaisa kvalitāti un vides troksni, apkārtējās vides stāvokļa pasliktināšanos transportējamās kūdras maršrutam piegulošajās teritorijās. Ņemot vērā, ka Darbības vietai tuvākās dzīvojamās mājas atrodas pietiekami lielā attālumā un Darbības vietu ieskauj mežainas teritorijas, nav sagaidāms, ka kūdras ieguve un arī transportēšana no ieguves vietas līdz autoceļam A6 var atstāt būtisku negatīvu ietekmi uz tuvumā esošo viensētu iedzīvotājiem.

6.4.4.14. Tādējādi izvērtējot esošās un Paredzētās darbības radītā trokšņa novērtējumu, Birojs vispārēji pievienojas Ziņojuma autoru prognozēm, ka Paredzētā darbība (kūdras ieguves process) pati par sevi nav priekšnosacījums Trokšņa noteikumu Nr.16 2.pielikumā paredzēto robežvērtību pārsniegumam, tādēļ Paredzētās darbības radītā trokšņa ietekme uz tuvējo dzīvojamo māju teritorijām uzskatāma kā neliela un nebūtiska. Arī novērtējot summāro sagaidāmo trokšņa līmeni (Paredzētās darbības radītais troksnis summāri ar pastāvošo vides troksni no citiem trokšņa avotiem) secināms, ka Darbības vietai tuvumā esošajās apbūves teritorijās nav sagaidāmas būtiskas trokšņa līmeņa izmaiņas. **Ņemot vērā visu iepriekš minēto un izvērtējot Ziņojumā sniegto informāciju, tai skaitā novērtējot iedzīvotāju blīvumu Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā, Birojs vispārēji var pievienoties Ziņojuma autoru secinājumiem un nekonstatē, ka ieguves procesi varētu būt priekšnoteikums būtiskai ietekmei trokšņa aspektā. Lemjot par obligāto nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs ņem vērā, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā trokšņa līmeņa normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātajai saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Tajā pat laikā Birojs uzskata, ka konkrētajā gadījumā saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai ir izvirzāmi nosacījumi ar kādiem tā īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) Paredzētā darbības gaitā atbilstoši Ziņojumā paredzētajam nav plānota, un līdz ar to, vadoties no piesardzības principa tuvāko māju apkārtnē vienlaikus nav pieļaujama, kūdras lauku sagatavošana to izstrādei un kūdras ieguve, lai novērstu iespējamā summārā trokšņa līmeņa paaugstināšanos. Ar Paredzēto darbību saistītās darbības, tajā skaitā kūdras lauku sagatavošanu izstrādei, kūdras ieguve, pielietojot kādu no Ziņojumā vērtētajām tehnoloģiju

alternatīvām, pieļaujams veikt tikai darba dienās, dienas laikā, kas atbilstoši Trokšņa noteikumiem Nr.16 kvalificējas kā trokšņa rādītājs $L_{diēna}$ laika posmam no 7:00 – 19:00. Šādi darba organizācijas nosacījumi un paredzētie risinājumi ir jāiekļauj derīgo izrakteņu ieguves projektā un Ierosinātajai jānodrošina to ievērošanu.

- b) Tā kā nav vērtēta iespējama ietekme transportēšanai, ja tā tiktu veikta arī ārpus novērtētajiem dienas un vakara periodiem, Paredzētā darbība nodrošināma, ievērojot Ziņojumā vērtētos transportēšanas laikus, kas orientējoši noteikti no plkst.7.00 līdz 23.00 un neparedz regulāru kravu autotransporta kustību naktīs stundās.
- c) Visām Paredzētās darbības realizācijai paredzētajām tehnoloģiskajām iekārtām jāatbilst Ministru kabineta 2002.gada 23.aprīļa noteikumos Nr.163 *“Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām”* noteiktajām prasībām.
- d) Lai arī pašlaik no Ziņojuma materiāliem neizriet nozīmīgas problēmsituācijas, argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā dzīvojamo māju teritorijās un pie Paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm veicami mērījumi Trokšņa noteikumu Nr.16 paredzētajā kārtībā un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par troksni ierobežojošu pasākumu nepieciešamību. Pēc papildus pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Pārvaldē un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kuriem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.

Rezumējoši Birojs secina, ka Ierosinātāja ir izvērtējusi risinājumus Paredzētās darbības realizācijai, kā arī identificējusi un novērtējusi sagaidāmās ietekmes vairākos aspektos, tajā skaitā – uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, augsnes struktūras un mitruma izmaiņām, ietekmes uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, ietekmes uz gaisa kvalitāti un troksni, kā arī mūsdienu ģeoloģisko procesu attīstību. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz dažādiem vides aspektiem, izvērtētas divas kūdras ieguves tehnoloģiju alternatīvas – frēzkūdras ieguve ar frēzēšanas paņēmieni un kūdras ieguve kombinējot frēzēšanas paņēmieni ar kūdras griešanas paņēmieni. Lai arī Ziņojumā norādīts, ka primārais kūdras ieguves veids Paredzētās darbības gaitā ir kombinētā kūdras ieguve, novērtējuma rezultātā secināts, ka arī pielietojot frēzēšanas paņēmieni, nav konstatēti tādi izslēdzošie faktori, kas nepieļautu vajadzības gadījumā Ierosinātajai Nīcgales purva izstrādē pielietot tikai frēzēšanas tehnoloģiju. Paredzētās darbības novērtējuma rezultātā secināts, ka nav pamata kopumā aizliegt Ierosinātājas plānoto darbību, tajā pat laikā ir jānodrošina Ziņojumā paredzētos vai tiem līdzvērtīgus risinājumus Paredzētās darbības īstenošanai, vides kvalitātes nodrošināšanai un savlaicīgai ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kā arī Biroja noteiktos nosacījumus, ar kādiem darbība ir īstenojama, ja tiek saņemts paredzētās darbības akcepts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Direktors

A. Lukševics

2017.gada 15.jūnijā